

Mreža Žena Kosova

Podržava, zaštići i promoviše prava i interesenžena i devojaka

Godišnji Izveštaj 2017

Mreža Žena Kosova

Godišnji Izveštaj 2017.

© Mreža Žena Kosova, april 2018

Sva prava zadržana. Ova publikacija se može slobodno kopirati i distribuirati u celini ili delimično, sve dok je autor prepoznat.

Ovaj izveštaj je objavljen uz podršku Fondacije Kvinna till Kvinna. Sadržaj ove publikacije je pod punoj odgovornosti Mreže Žena Kosova i ni na koji način ne predstavlja službeni stav Fondacije Kvinna till Kvinna.

Mreža Žena Kosova ima za cilj doprineti zaštiti ambijenta, iz tog razloga određeni broj neophodnih kopija je isprintan na recikliranom papiru u Night Design Studiu u Prištini.

www.womensnetwork.org

SADRŽAJ

PISMO PREDSEDNIKA ODBORA MŽK-a.....	8
UVOD	11
Naša Vizija	11
Naša Misija	11
Naša strategija.....	11
O godišnjem izveštaju MŽK-a	12
IZGRADNJA KAPACITETA MŽK-a.....	13
Poboljšana solidarnost među organizacijama kojima rukovode žene na Kosovu.....	13
Poboljšan organizacioni kapacitet MŽK-a i njenih članica ka održivom kapacitetu zastupanja i dugoročna održivost mreže	15
Poboljšana klima finansiranja za organizacije za ženska prava.....	38
ŽENE U POLITICI I ODLUČIVANJU	39
Povećano je i poboljšano učešće žena u politici i odlučivanju na lokalnom i centralnom nivou prema Zakonu o ravnopravnosti polova.....	39
Poboljšana institucionalizacija rodno ravnopravnog budžeta.....	47
POBOLJŠANJE PRISTUPA ŽENA NA KVALITETNU ZDRAVSTVENU ZAŠTITU	50

Javni zvaničnici i zdravstvene institucije su odgovorniji za rešavanje povreda prava žena na zdravstvenu zaštitu.....	50
Da više žena ima pristup kvalitetnoj zdravstvenoj zaštiti	53
ŽIVOT BEZ RODNO ZASNOVANOG NASILJA	56
Poboljšana primena pravnog okvira nasilja u porodici, uključujući institucionalne odgovore za pomoć licima koji su pretrpeli nasilje.....	56
Povećano zagovaranje i pažnja redova službenika i građana vezano za tretiranje rodno zasnovanog nasilja, uključujući i o nasilju u porodici, silovanju i seksualnom uzinemiravanju.	59
Sastavljaju se politike i poboljšavaju se procedure o tretiranju seksualnog uzinemiravanja.	59
Poboljšana institucionalna i javna podrška za lica koji su pretrpeli seksualno nasilje tokom rata.....	61
PODRŠKA ZA EKONOMSKO OSNAŽIVANJE ŽENA	63
Više žena obezbeđuju zaposlenje.....	63
Više žena imaju pristup na nasleđe i imovinu.....	65
Poboljšan je stepen u kojim politike i programi EU-a uključuju rodnu perspektivu i poboljšan je nadzor iz rodne perspektive vezano za politike i programe EU-a na Kosovu.	68
PROCENA RADA MŽK-a	70
FINANSIJSKI IZVEŠTAJ MŽK-a ZA 2017. GODINU	71
O NAMA.....	80

Upravni odbor MŽK-a	80
Savetodavni odbor MŽK-a	80
Osoblje MŽK-a u 2017. godini.....	81
Istraživači i anketari MŽK-a za kratak vremenski period	82
Podržavaoci/ individualci MŽK-a	83
Organizacije članice MŽK-a.....	84
Dodatak I. Grantovi Fonda Žena Kosova za 2017. godinu.....	95
Dodatak 2. Dostignuća zastupanja od Lobija za rodnu ravnopravnost na Kosovu u 2017. godini... 132	

PISMO PREDSEDNIKA ODBORA MŽK-a

Poštovani/e ko-aktivisti/e,

Time što sam izabran kao rukovodilac Odbora, još jednom je potvrđena istina kojom se rukovodi Mreža Žena Kosova, da naša organizacija pripada svima koji su voljni i veruju u jednakost. Završavamo jednu godinu, koja više nego ikad dokazuje važnost i potrebu rada Mreže.

MŽK je potrebna nama, kao aktivistima, da na konstruktivan način izrazimo našu volju, da budemo ujedinjeni/e i da budemo glasniji u nezaustavljivom pozivu na jednakost. Iznad svega, MŽK je potrebna regionu kao primer posvećenosti i predanosti za ravnopravnost i pravdu. Zahvaljujući bezuslovnom zalaganju, Mreža se već pretvorila u otvorena vrata za sve/muškarce i žene koji žele da se pridruže naporima za jednakost i, što je najvažnije, Mreža je adresa gde se ugnjetavane žene saslušaju, tretiraju kao subjekti, prepoznavaju i ocenjuju. Tokom 2017. godine, Mreža nije ostavila da mržnja prema ženama prođe nekažnjeno, nije dozvolila da se ubice žena ne pomenu, nije dopustila da se kontraverzne kazne ubica ugnjetavanih žena prečute, postala je kontinuitet glasova ovih žena, nedopuštajući da patrijarhalni sistem ojača. Mreža nije dozvoljavala da se tuča devojčica od strane njihovih rođaka tretira kao sledeća internet senzacija. Mreža nije čutala kada su žene uvredili, kada je njihov potencijal potcenjen, kada im je imovina,

Koja im pripada, oduzeta.

Mreža je, kao i proteklih godina, i u 2017. godini, otvoreno odbila da koegzistira sa nejednakošću, aktivno se boreći protiv nje. Mi smo i u 2017. godini ostali snažno pozicionirani protiv rodne represije, problematizujući nedostatak zasluženog kažnjavanja protiv onih koji su ugnjetavali. Stoga smo postali deo prekida tlačnog lanca i nastavili smo da postavljamo prioritet na pitanje rodne ravnopravnosti na nacionalnom nivou. Zahvaljujući radu Mreže i ženama i muškarcima koji veruju u jednakost, ugnjetavači se ne mogu osećati ugodno, barem ne toliko ugodno kao što su se do sada osećali.

Kroz mnoge načine, kao što su protesti, medijska pojavljivanja, terenski rad i istraživanja, Mreža žena Kosova je stalno bila korak ispred bezbrojnih izazova nastalih usled ukorenjavanja patrijarhalnog sistema u svakom aspektu života kosovskog društva. Mada je ovaj sistem duboko ukorenjen, Mreža se odlučno založila da je iskoreni, verujući u potencijal pozitivnih promena, verujući u ujedinjenje kosovskog društva.

Sećanje na našu aktivistkinju Duu Dauti-Kadriju je naš motiv.

Sevdije Berisha, Zejnepe Berisha, Diana Kastrati i sve žene koje su svakodnevno ubijene i nepravedno ugnjetavane su naš, a mi njihov glas. Shyhere Berisha je naša hrabrost. Danas, više nego ikada, pominjemo ove žene koje nikada neće biti učutkane. Podsećamo na žene koje su vodile naš rad, naš zahtev na jednakost. Navedene žene su postale kolektivni podsetnik da borba za jednakost nije učutkana

ubistvima i da čemo snažno ponuditi svu našu energiju da slučajevi ugnjetavanja tokom 2017. godine postanu poslednji slučajevi.

Iskreno,

Besnik Leka

UVOD

Naša Vizija

Mreža Žena Kosova (MŽK) zamišlja Kosovo, gde su žene i muškarci jednaki i imaju jednake mogućnosti za obrazovanje, zapošljavanje, političko učešće, zdravstvo i život bez nasilja.

Naša Misija

Misija Mreže je da podržimo, zaštitimo i promovišemo prava i interes žena i devojaka širom Kosova, bez obzira na njihova politička uverenja, religiju, starost, stepen obrazovanja, seksualno orijentisanje i mogućnosti. MŽK ispunjava svoju misiju kroz razmenu iskustava i informacija, partnerstvo i umrežavanje, istraživanje, zastupanje i usluge.

Naša strategija

Ka ostvarivanju svoje vizije i misije, MŽK je sastavila Strategiju za 2015. do 2018 (dostupna na našoj internet stranici). Svrha ove Strategije je da usmeri posao MŽK-a tokom ovog perioda. Strategija je sačinjena u 2014. godini sa podacima iz organizacija članica mreže, upravnog odbora, partnera i drugih relevantnih strana. Ova Strategija MŽK je podeljena na pet problematičnih oblasti: I) Izgradnja kapaciteta MŽK-a; II) Žene u politici i odlučivanju; III) Zdravlje žena; IV) Nasilje u porodici i trgovina ljudima; i V) Ekonomsko osnaživanje žena.

O godišnjem izveštaju MŽK-a

Mreža svake godine izveštava svojim članicama, partnerima i priateljima o napretku u ostvarivanju strateških ciljeva. Ovaj izveštaj sadrži informacije o aktivnostima MŽK-a od 1. januara 2017. godine do 31. decembra 2017. godine. Ove godine, MŽK je odlučila da se ovaj izveštaj ne štampa samo u nekoliko kopija i time doprinesi zaštiti životne sredine i drveća. Ovaj izveštaj je podeljen na pet delova koji uključuju dugoročne ciljeve mreže:

- Izgradnja kapaciteta programa MŽK-a;
- Podrška učešću žena u politici i odlučivanju;
- Poboljšanje pristupa žena kvalitetnoj zdravstvenoj nezi;
- Smanjenje nasilja na osnovu pola;
- Unapređenje ekonomskog osnaživanja žena.

U ovom izveštaju se predstavlja napredak i rezultati postignuti za 2017. godinu u vezi za svakim od ovih programa. Svaki deo dole sadrži informacije u vezi sa napretkom postignutim prema svakom očekivanom ishodu i rezultatu. Takođe odražava i rezultate u Strategiji 2015-2018. Izveštaj, takođe, sadrži informacije o budžetu, podržavaocima, Odboru direktora, Savetodavnom odboru, osoblju, pripravnicima/cama, dobrovoljcima, članicama i primaocima grantova.

IZGRADNJA KAPACITETA MŽK-a

Glavni cilj programa za izgradnju kapaciteta MŽK-a je da postoji održivi pokret žena na Kosovu. Indikator koji pokazuje da je MŽK-a postigla napredak u postizanju ovog cilja je da je MŽK do kraja 2017. godine implementirala 79% svoje Strategije za 2015-2018.

Pored toga, broj individualnih podržavaoca MŽK-a je porastao sa 53 na 59; dok su devojčice i dečaci preduzeli inicijative ka unapređenju pokreta, pokazujući kapacitete budućih generacija da nastave ovaj pokret. MŽK i članice Lobija za rodnu ravnopravnost na Kosovu su nastavile da budu veoma aktivne i glasne i tokom ove godine.

U 2017, MŽK je imala dole navedene ciljeve i rezultate, koji su doprineli u postizanju ovog programa, kao što je predviđeno našom Strategijom.

Poboljšana solidarnost među organizacijama kojima rukovode žene na Kosovu

Iskustvo MŽK pokazuje da je podrška i održavanje solidarnosti među organizacijama kojima rukovode žene odlučujuća za izgradnju održivog ženskog pokreta, kojoj konkurenca ne podriva napore u pravcu zajedničkih ciljeva. MŽK je napredovala ka postizanju ovog rezultata preko sledećih početnih očekivanih rezultata.

Članice MŽK su informisale o inicijativama ostalih članica, aktivnostima MŽK-a, finansijskim mogućnostima i ostalim korisnim informacijama

MŽK je organizovala pet redovnih dvomesečnih sastanka članica, na kome su 2250 članica, partnera i različitih pristalica razmenili informacije; organizovano je 36 zajedničkih inicijativa; i dobili su informacije o aktivnostima koje MŽK i druge organizacije razvijaju u kontinuitetu. Tokom sastanaka, članice MŽK-a su igrale važnu ulogu u saradnji ka sprovođenju strategije MŽK-a, kao i nadgledanju i ocenjivanju rada MŽK-a.

Više devojaka aktivistkinja je uključeno upokret žena

MŽK je objavila i distribuirala informacije na Facebook stranici FemACT-a, pokušavajući da uključi devojke i dečake u različite aktivnosti. MŽK je ponudila praktični rad za četiri devojčice, a dobrovoljni rad za 23 devojčice. To im je omogućilo da postanu vešte u organizaciji, istraživanju, zagovaranju, rodnoj integraciji u zagovaranju ljudskih prava i odnosa s javnošću, osnaživanju veština članica ženskog pokreta Kosova.

Jačanje međuetničkog razumevanja i saradnje među pojedincima i grupama civilnog društva na Kosovu i Srbiji

Pored izgradnje saradnje putem redovnih sastanaka MŽK-a i zajedničkih zagovaračkih inicijativa, MŽK je ponudila mogućnosti za međuetničku saradnju organizacijama koje su dobili grantove putem Fonda Žena Kosova i njihovih korisnika. Tokom ove godine, partnerske organizacije "Naš dom" & Centar za Ruralni Razvoj Žena su razvile inicijativu "Unapređenje lokalnih politika iz perspektive žena", dok su organizacije Dera e Hapur & Ruka Ruci u procesu razvoja Inicijativa: "Osnaživanje žena aktivista iz zajednice za promovisanje prava žena i ravnopravnosti polova putem učešća, informisanja i društvenih medija".

Mreža Žene u crnom, u Srbiji, je u septembru organizovala regionalni dvodnevni sastanak u Skoplju u formatu radionice na temu mir, sigurnost i pravda. Tokom ova dva dana, one su razgovarale o nastavku Suda žena za alternativnu pravdu za zločine izvršene tokom 1990.

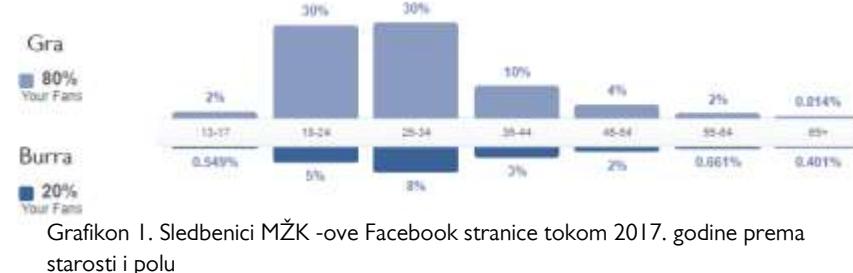
Poboljšan organizacioni kapacitet MŽK-a i njenih članica ka održivom kapacitetu zastupanja i dugoročna održivost mreže

Održiv ženski pokret ne može da postoji bez njenih članica koje drže pokret živim. Zato MŽK kontinuirano podržava svoje članice u unapređenju njihovih kapaciteta. Radionice, nadgledanje i Fond Žena Kosovasu podržali članice MŽK u jačanju svojih organizacija.

MŽK, njene članice i njihov rad je vidljiviji potencijalnim partnerima, međunarodno aktivnim ženama i potencijalnim pristalicama

MŽK je redovno promovisala rad svojih članica putem Internet stranice MŽK-a, Facebook stranice i mesečnog e-biltena *Glas žena Kosova*. MŽK je povećala broj sledbenika Facebook-a sa 8,620 u 2016. godini na 16,498 u 2017. godini. Facebook stranica MŽK-a povezana sa „FemACT-om“ ima 802 sledbenika. MŽK takođe upravlja novom stranicom Lobi Për Barazi Gjinore [Lobi za rodnu ravnopravnost], koja sada ima 1,864 sledbenika. MŽK nastavlja da koristi i druge društvene medije, kao što su Twitter, gde je broj sledbenika sa 594 došao na 647, i Instagram, gde je broj sledbenika povećan sa 669 na 1,101. Ove godine, MŽK-a je imala 12,357 pregleda internet stranice; 37,756 sednica i 24,495 korisnika. MŽK je redovno pisala članke o svojim članicama u

svom mesečnom biltenu *Glas žena Kosova*, koji čitaju stotine ljudi širom sveta. MŽK je takođe poslala 27 saopštenja za medije u 2017. godini:

1. MŽK se pridružuje svetskom maršu "Žene marširaju" (19. januara);
2. Sutra se objavljuje prvi sveobuhvatni izveštaj o pristupu zdravstvenoj zaštiti na Kosovu (1. februara);
3. Rogova govornik na "NATO talk" u Briselu (9. marta);
4. MŽK traži policijsku istragu za poslednji skandal u Ginekološkoj klinici u UKCK (8. aprila);
5. MŽK osuđuje pretnje prema Arbani Xharri (12. aprila);
6. Kosovska pravda promoviše ubistva: Samo 12 godina zatvora za ubicu Zejnepe Berishe (12. aprila);
7. Pravda za Zejnepu (13. aprila);
8. Zahtev za uspostavljanje Vladine komisije za priznavanje i proveru statusa osoba koje su silovane tokom oslobođilačkog rata na Kosovu, upućen premijeru Kosova Isi Mustafi iz Kosovskog centra za rehabilitaciju žrtava torture, Mreže žena Kosova, Medice Kosova, Medice Đakovica i Centra za promociju prava žena (13. aprila);
9. Medica Đakovica organizuje konferenciju: "Osnažite žene sada" (10. maja);
10. MŽK oštro osuđuje nasilje nad Albani Xharri (13. maja);

11. MŽK poziva na jednak rodno zastupanje u listama kandidata od strane političkim subjekata (25. maja);
12. MŽK poziva: Glasajte za žene! (6. juna);
13. Evropski parlament diskutuje o nasilju nad ženama na Kosovu i regionu (7. juna);
14. Fond Žena Kosova će dodeliti 99,842.35€ za 31 organizacija kojima rukovode žene (9. juna);
15. MŽK traži od g. Beqe da se izvini zbog uvredljive izjave date za gđu Mimozu Kusari - Lila (15. juna);
16. MŽK poziva građane da traže pravdu za Zejnepu (2. avgusta);
17. MŽK – telegram saučešća povodom smrti g. Bajrama Rexhepija (21. avgusta);
18. MŽK oštro osuđuje nasilje nad Vitorom Stavileci (29. avgusta);
19. MŽK je nezadovoljna i razočarana brojem žena predstavnica u novoj vladu: "Gde su žene" (11. septembra);
20. Rogova učestvuje na Drugom godišnjem sastanku Savetodavnog veća NATO-a o Rezoluciji 1325 (3. oktobra);
21. Lansiranje publikacije: Budžetiranje za poljoprivredu i bolji ruralni razvoj (9. oktobra);
22. Reakcija nakon posete zamenika generalnog sekretara NATO-a Rose Gottemoeller na Kosovu, za šta su aktivisti za prava žena saznali putem medija. Rogova poziva NATO da osigura da u budućnosti sve delegacije na visokom nivou održe zvanične sastanke sa aktivistkinjama za prava žena tokom redovnog radnog vremena i sa punim medijskim pokrivanjem, što javno demonstrira da je glas žena relevantan za sva politička i bezbednosna pitanja (28. oktobra);

23. MŽK pokreće dokument o politici: Napredak Kosova u usklađivanju njenih zakona sa zakonima EU o rodnoj ravnopravnosti (7. novembra);
24. MŽK pokreće izveštaj: Budžetiranje za poboljšanje rodne ravnopravnosti u programima dijaspore (16. novembra);
25. Umesto komemoracije, Posebna prijateljica (19. novembra);
26. Još jedna žena umire zbog nasilja u porodici (24. novembra);
27. Žene Lobija za rodnu ravnopravnost na Kosovu su nezadovoljne i razočarane sa brojem žena predstavnica u novoj vladi (27. novembra).

MŽK je pokušala da sve publikacije i mnoge informacije objavljene na Internetu (često nedostaje finansiranje prevodenja) budu dostupne na tri jezika: albanskom, engleskom i srpskom.

Više članica bolja mogućnost za finansiranje, efikasno planiranje, rukovođenje organizacija i preuzimanje efikasnih inicijativa za zastupanje

Tokom ove godine, MŽK je preko Fonda Žena Kosova izdvojila ukupno 27 grantova za 31 svojih organizacija članica. Od toga, četiri Grantova u Partnerstvu za promene (do 8.000 €) su dodeljeni za 8 organizacija koje su radile u partnerstvu i 23 pojedinačnih grantova za zastupanje (po 3.000 € do 4.000 €) su dobile organizacije pojedinačno. Grantovi "Partnerstvo za promene" su povećali saradnju između organizacija članica, omogućavajući organizacijama različitih regiona Kosova da udruže snage i jačaju njihove inicijative zalažući se zajedno. Na primer, Medica Kosovo u partnerstvu sa organizacijom Kolevka osmeha su sprovele inicijativu "Podrška pristupu samohranih majki pogođenih ratom u programima subvencija za poljoprivredu", gde je do sada 10 žena apliciralo za subvencije od opštine Đakovica od kojih je jedna žena dobila staklenu baštu i moto kultivator, šest drugih žena su dobile moto kultivator, a jedna žena je dobila košnice i drugu dodatnu opremu.

Glavne pristalice MŽK-a su ove godine bile Austrijska Agencija za Razvoj (AAR) i Kancelarija Evropske unije na Kosovu, koji su zajedno doprineli u FŽK-u iznos od 99,842.35 €.

Od jeseni 2012. do 31. decembra 2017, kao rezultat inicijativa različitih članova, imalo je koristi 19,564 osoba, uključujući osobe s invaliditetom, osobe iz ruralnih područja, osobe različitih etničkih grupa (Turci, Goranci, Srbi, Romi, Aškalije, Egipćani, Bošnjaci i Albanci) mladi i penzioneri.

U 2017. godini, članovi osoblja MŽK-a su pružali 1,347 mentorske sesije putem e-majla, telefonskih i individualnih sastanaka za kosirnice grantova FŽK-a. Odbor za razmatranje grantova, sastavljen od 7 članova, takođe je doprineo unapređenju kapaciteta

članova, ispitivanjem svake prijave i pružanjem praktičnih saveta. Ovo je pomoglo članovima MŽK-a da podnesu bolje prijave FŽK-u i drugim donatorima.

Takođe, do 31. decembra, članice MŽK-a, uz podršku KFŽ-a, su postigle sledeće rezultate:

- Action for Mothers and Children (AMC) je pokrenula inicijativu "Zastupanje za proširenje informacionog programa u informacionim centrima za zdravlje žena i obuku osoblja u Centru", zagovarajući kod predstavnika iz Univerziteta u Prištini, Medicinskog fakulteta, da uspostave kontinuiranu saradnju između AMC-a i Univerziteta putem angažovanja studenata u projektima AMC-a. Takođe, preko zagovaranja kod rukovodstva Odeljenja za zdravlje majki i deteta u

Ministarstvu zdravlja, postnatalna depresija je integrisana u obrazovnom programu u časovima za majku.

- Psihoterapeuti u Akciji su razvili inicijativu "Osnaživanje žena žrtava seksualnog nasilja i mučenja tokom sukoba na Kosovu u regionu Gnjilane" preko koje je identifikovano 30 preživelih od seksualnog nasilja u opštini Gnjilane. Sastanci zagovaranja su takođe sprovedeni sa zvaničnicima lokalnih institucija i zvaničnicima Zavoda za zapošljavanje u opštini Đakovica putem kojih je angažovano 11 žena preživelih od seksualnog nasilja.
- Centar za Rodne Studije Kosova je pokrenuo inicijativu "Rodna ravnopravnost ka članstvu u EU", zagovarajući kod službenika Ministarstva za evropske integracije i zvaničnika iz opštine Prizren. Preko ovih sastanaka je podignuta svest o primeni rodno senzitivnih politika. CRSK je takođe izradio smernice "Jednakost polova u procesu članstva Kosova u EU - Smernice za zagovaranje", za koje je Ministarstvo za evropske integracije i Opština Prizren izrazilo obavezu da je koristi.
- Institut "Alpha" je pokrenuo inicijativu "Zaštita ljudskih prava i žena zatočenih na Kosovu preko njihove socijalizacije", održavajući 6 obuka sa 20 žena zatvorenih u Kazneno-popravnom zavodu u Lipjanu o temama, kao što su: veštine komunikacije, veštine za rešenje sukoba, prevazilaženje frustracije, stres i njegovo prevazilaženje, emocionalna obrada, fobije i načini njihovog prevazilaženja.
- Udruženje pravnika Norma je razvilo inicijativu "Osnaživanje žena kroz povećanje transparentnosti institucija" gde su Sudskom savetu Kosova i Notarskoj komori poslati zahtevi za razmatranje zatvorenih predmeta imovine i nasledstva u 4 osnovna suda u Prizrenu, Uroševu,

Podujevu i Gračanicu. Na osnovu ovih pregleda, analizirani su podaci, problemi i poteškoće sa kojima se suočavaju žene tokom realizacije svojih imovinskih prava. Na osnovu podataka prikupljenih iz pregleda, sastavljen je izveštaj o nalazima koji su predstavljeni na okrugлом stolu. Osim ovih, 300 žena i devojaka iz opština Prizren, Uroševac, Podujevo i Gračanica su obaveštene o njihovim imovinskim pravima i nasledstvu.

- NVO Bliri je razvila inicijativu "Budite deo i pomažite u prevenciji starih bolesti" zagovaranjem u Glavnem centru porodične medicine u opštini Drenas i pružanjem ginekoloških i mamografskih usluga za 28 žena i devojaka. Pored toga, organizovano je 20 informativnih sastanaka tokom kojih je 263 žena i devojaka iz opštine Drenas obavešteno o njihovim zdravstvenim pravima i značaju zdravstvene zaštite.
- NVO Rona je održala inicijativu "Zastupanje za osnaživanje žena poljoprivrednika u selima Mališevo" kroz koju je 125 žena iz opštine Mališevo postalo svesno svojih prava i mogućnosti za finansijsku podršku i podršku razvoju porodice poljoprivrede. Kao rezultat ove inicijative, 11 žena su se ohrabrike da otvore mali porodični biznis uz uzgoj lekovitih biljaka i preradu voća i povrća.
- Udruženje Inicijativa žena je održalo inicijativu "Vreme za novi politički duh", održavajući informativne sastanke u 5 sela opštine Dragash u vezi s važnošću učestvovanja žena i devojaka u procesima donošenja odluka u opštini, u koje je učestvovalo 150 žena i devojaka ove opština. Kao rezultat ove inicijative, 36 žena i devojaka iz ove opštine su se učlanile u različitim političkim strankama.

- Handikos Mitrovica je održao inicijativu "Osnaživanje žena sa invaliditetom kroz povećanje svesti o njihovim imovinskim pravima". Tokom ove inicijative je organizovano 8 informativnih sastanaka sa 100 članova, osoba sa invaliditetom iz Mitrovice, Vučitrna i Skenderaja gde su obaveštene o njihovom pravu na nasleđe i imovinskim pravima. Takođe, razmotreno je i analizirano 10 individualnih slučajeva na pojedinačnim sednicama između pravnika i članova sa invaliditetom, gde su pripremljene neophodne dokumentacije za dalji postupak za ostvarivanje prava na nasleđivanje i imovinu.
- Udruženje žena "Krusha e Vogël" je organizovalo inicijativu "Unapređenje žena i devojaka u ruralnim područjima" zagovaranjem kod Direkcije za obrazovanje, Centra za stručno usavršavanje, Direkcije za ekonomiju i ruralni turizam, Direkcije za poljoprivredu i ruralni razvoj i Direkcije za socijalnu zaštitu. Tokom ove inicijative su obezbeđene i obuke za podnošenje subvencija i druge podrške opštine i države. Kao rezultat ove inicijative, 4 korisnika obuke je zaposleno na mestu sakupljanja mleka ovog udruženja. Osim toga, 8 žena je upisano u Zavodu za zapošljavanje, od kojih su 2 angažovane (u frizerke i u računovodstvo). Takođe, 2 žene su podnеле zahtev za subvencije (staklenik), a druge 2 žene za poljoprivredna sredstva u Direkciji za poljoprivredu i ruralni razvoj.
- NVO Foleja je izradila inicijativu "Podizanje nivoa zdravstvenog obrazovanja o značaju planiranja porodice i reproduktivnog zdravlja", gde je preko zagovaranja kod direktora Regionalne bolnice u Prizrenu obezbeđeno izuzeće od plaćanja ultrazvučnih ginekoloških usluga i ispitivanja papa testa

za 30 žena ovih zajednica. Takođe, organizovano je 16 obuka za 167 žena i devojaka iz zajednica Roma, Aškalija i Egipćana u selima opštine Prizren o reproduktivnom zdravlju i njegovom značaju.

- Medica Kosovo je u partnerstvu sa organizacijom Kolevka osmeha razvila inicijativu "Podrška pristupu samohranih majki pogođenih ratom u programima subvencioniranja poljoprivrede" preko koje je održano 20 obuka za 40 žena, samohrane majke iz opštine Đakovica o mogućnostima i njihovim pravima na korišćenje državnih subvencija. Osim toga, održani su i zagovarački sastanci sa lokalnim institucijama za beneficije žena od programa poljoprivrednih subvencija. Kao rezultat ove inicijative, 10 žena se prijavilo da dobiju subvencije iz opštine Đakovica, od kojih je jedna žena dobila moto kultivator i staklenik. Pored toga, još 6 drugih žena je dobilo moto kultivator, a jedna žena je dobila košnice i ostalu dodatnu opremu.
- Centar za zaštitu i rehabilitaciju žena i dece "Liria" u partnerstvu sa Legendom je razvio inicijativu "Podizanje položaja žena u mirovnom procesu i rodno budžetiranje". Tokom ove inicijative održane su obuke sa 41 zvaničnika iz opštine Uroševac i opštine Kloštar. Pored obuka, zvaničnici su takođe stekli znanje kroz razmenu iskustava sa zvaničnicima iz opštine Kamenica. Kao rezultat ove inicijative, opština Uroševac je izradila nacrt rodne politike. Ova opština je sada u srednjoročnoj fazi planiranja i rodnoj analizi u oblasti nezaposlenosti.
- Centar za umetnost i komunitet Artpolis u partnerstvu sa Centrom za promociju ženskih prava je razvio inicijativu "Priznavanje i promovisanje prava reproduktivnog zdravlja i seksualnog obrazovanja kroz umetnost i angažman mladih" tokom koje su se održale sednica podizanja svesti i razne aktivnosti, gde su kroz umetnost 130 žena i devojaka iz opština Priština i Drenas postale

svesne u vezi sa pravom reproduktivnog zdravlja i seksualnog obrazovanja. Partnerske organizacije su zagovarale u Ministarstvu obrazovanja, nauke i tehnologije za uvođenje seksualnog obrazovanja u nastavne planove i programe srednjeg obrazovanja.

- Gruaja Bashkëkohre je razvila inicijativu "Zdravlje i seksualna i reproduktivna prava" zagovarajući kod osam zvaničnika, predstavnika lokalnih i centralnih zdravstvenih institucija putem javnih pisama za najbolju primenu Zakona o reproduktivnom zdravlju na Kosovu. Informisale su 75 devojčica, učenica srednjih, osnovnih škola i devojke iz univerziteta o reproduktivnom zdravlju žena, seksualnosti, polno prenosivim bolestima, abortusu i ranoj trudnoći.
- Udruženje žena "ATO" je održala inicijativu "Moje pravo na imovinu" informisanjem 85 žena i devojaka opštine Vučitrn o njihovim pravima na nasleđivanje. Takođe, četiri žene su započele postupak registracije imovine na svoje ime ili u zajedničkom vlasništvu sa svojim supruzima.
- Udruženje žena "Krusha e Vogël" je zagovaralo kod Direkcije za poljoprivredu da se grantovi podjednako dodele ženama i muškarcima. Ovo udruženje je obučilo 20 žena i pet muškaraca o tome kako se prijaviti za subvencije i podršku od opštine Prizren, gde je 10 od ovih žena pripremilo svoje zahteve za prijavu u Direkciju za poljoprivredu u predstojećem pozivu. Osim toga, uz podršku ovog udruženja, šest žena je otvorilo mala porodična preduzeća.
- Centar za promociju ženskih prava u partnerstvu sa Centrom za promociju zdrave porodice su razvili inicijativu "Osnaživanje preživelih od seksualnog nasilja tokom rata za ostvarivanje zakonskih prava" informiranjem 120 žena i muškaraca o specifičnim pravima koja su garantovane zakonom

(prava na penziju, prava na stanovanje i rehabilitaciju i prava na obrazovanje). Uz to, 120 žena je obučeno i spremno da popuni dokumentaciju za dobijanje statusa civilnih žrtava. Pored toga, dokumentovano je 50 ličnih priča o zločinima tokom rata na Kosovu.

- Udruženje slepih i ljudi slabog vida je razvilo inicijativu "Svesnost za podršku slepim osobama i osobama sa slabim vidom" uspešno zagovarajući kod Direkcije za obrazovanje, gde su se četiri slepa deteta pridružila Specijalnoj školi za slepe u Peći, jedno dete sa slabim vidom u redovno osnovno obrazovanje, obezbeđene su učionice za razvoj kurseva opismenjavanja po abecedi Brailita. Takođe se uspešno zagovaralo u Direkciji za urbanizam, gde se putni saobraćaj za slepe uvodi u urbanistički plan za narednu godinu. Pored toga, 46 slepih osoba je obavešteno o svojim pravima u oblasti zdravstva, društva i prava, a 50 članova njihove porodice je obavešteno o dobrom lečenju slepih i jednakom tretiranju sa drugim članovima porodice.
- Partners Kosovo je sproveo inicijativu "Ženska zagovaranja za njihova imovinska prava i prava nasledja" informisanjem 85 žena i muškaraca o njihovim imovinskim pravima, kao i pravnim putevima koje treba slediti u slučajevima traženja podele imovine i nasleđa. U kancelariji matičara i katastara je izvršeno osam monitoringa kako bi se videlo koliko se imovina registruje na ime žena i koliko je poštovan zakonski rok za registraciju imovine.
- Odbor slepih žena Kosova (OSŽK) je sproveo inicijativu "Više prava za slepe žene" informisanjem 20 žena i muškaraca o njihovim pravima na obrazovanje koje su garantovane Zakonom 04/L-092.

- Udruženje žena Mitrovice za ljudska prava je sprovedo inicijativu "Žene koje donose odluke" informisanjem i obučavanjem 14 novih kandidata za liderске veštine tokom izborne kampanje u oktobru. Pored toga, četiri nova kandidata sa izborne liste 2017. godine, učesnice ovih obuka su postale članice Skupštine opštine u južnoj Mitrovici.
- Kosovski centar za razvoj i multikulturalnu integraciju je pokrenuo inicijativu "Ekonomsko jačanje mlađih iz nevećinske zajednice Roma, Aškalija, i Egipćana, sa fokusom na devojke" kojom prilikom je identifikovano 29 mlađih Roma i Egipćana koji su diplomirali u univerzitetu, ali su bili nezaposleni. Ovim mlađima je pružena mogućnost da bi pohađali razne kurseve kao što su: kursevi kompjutera, kursevi engleskog jezika kao i kursevi za veštinu govora.
- Girls Codin Kosova je pokrenula inicijativu #EcShlire v. 3. 0. – Saradnja sa Policijom Kosova”, obučavajući šest Kosovski policajaca, šest opštinskih službenika Prištine i jednog službenika iz Kosovske agencije za upravljanje vanrednih situacija o upotrebi aplikacije i podataka o uznenimiranjima koja će se izveštavati preko nje. Zaključen je sporazum sa Policijom Kosova za upotrebu izveštaja dobijenih preko ove aplikacije da bi se vršile istrage seksualnih uznenimiravanja preko objavljuvanja jednog video snimka u medijama.
- Institucija primenljive psihologije, Alpha je pokrenula inicijativu “Zaštita ljudskih prava i žena zatvorenica na Kosovu preko njihove socijalizacije (II)” pružajući obuku za 15 zatvorenih žena u Korektivnoj instituciji u Lipjanu, teme obuke su bile: osećaj krivice, tehnike i načini otklanjanja

poremećaja, povećanje samopoverenja, praštanje i priznanje itd. Ujedno, radilo se sa 15 radnika Korektnine institucije u Lipljanu i zagovarano je pružanje više mogućnosti rada i rekreativnih aktivnosti za zatvorenice.

- Društvo za obrazovanje i brigu porodice je pokrenulo inicijativu "Jedna obrazovana žena, jedno zdravo društvo", ukupno je održano 12 radionica sa 230 žena i devojaka iz Opštine Đakovice kao i sastavljeni su upitnici sa ovim ženama i devojkama u vezi da njihovim podizanjem svesti za njihova prava i važnost zdravstvene nege. Od 230 žena, 22 od njih su obavile besplatne ginekološke kontrole. Dalje se zagovaralo u Direkciji za zdravstvo u Đakovici za otvaranje ginekološke kancelarije za mlade devojke.
- Organizacija lica sa mišićnom distrofijom Kosova je pokrenuo inicijativu "Zdravstvena nega je najbolja onda kada ima dostupa za sve" održavajući redovne mesečne sastanke sa 20 žena i devojaka, gde su diskutovane razne teme o zabrinutostima i preprekama koje su one imale. Ujedno su organizovana četiri sastanaka, gde su zdravstveni specijalisti održali predavanja. Sastavili su se i upitnici koji služe za sakupljanje specifičnijih informacija o potrebama primarnog zdravstva lica sa mišićnom distrofijom i potrebe njihovih članova porodica. Ove informacije su služile za sastavljanje jednog izveštaja i specifičnih preporuka, koje su kasnije predate institucijama. Zagovaralo se kod predstavnika direkcija za zdravstvo, rodne jednakosti i institucija lokalnog nivoa o poboljšanju dostupa na zdravstvene usluge.

- Vita Jeta je pokrenula inicijativu "Dijabetis kod starih" informirajući 284 žena i 43 muškaraca o raznim temama kao što su: dijabetis, hrana, terapija, higijena osobe sa dijabetisom i samo kontrola. Nakon svake lekcije, svakom učesniku je obavljeno merenje glikoze sa ciljem upoznavanja, podizanja svesti i nadzora ove bolesti. Zagovaralo se kod Ministarstva za zdravstvo i Direkcije za zdravstvo i socijalne usluge Opštine Priština, da bi se omogućilo ženama i muškarcima što kvalitetnija zdravstevna nega a posebno usluge za dijabetis.
- Centar za jačanje žena je pokrenuo inicijativu „Ekonomsko jačanje žena – samohranih majki“ kojom prilikom se zagovaralo kod predsednika i službenika Sudskog saveta, Sudova itd., zahtevajući razmatranje slučajeva za alimentaciju i vlasništvo, i ujedno obrađivanje svih zabrinutosti i nepravdi koja su učinjena ženama i njihovoj deci. Štampana je jedna knjiga vodič za samohrane žene koje su zahtevale ovo pravo. Ova knjiga je napisana nakon 24 intervijua sa ovim ženama. Preko njihovih priča, koje su obeležene inicijalima da bi se zaštitio njihov identitet, stvara se jedna jasna slika kako se razmatranju sudske stvari i problemi na koje one nailaze tokom ovog putovanja.
- Luna je pokrenula inicijativu „Zdravlje žena i sloboda kretanja“, preko koje su 68 žena i devojaka informisane oko raka dojke i grliča materice, za važnost samo – ispitivanja i podrške ženama pogodene ovim bolestima. Pružene su individualne konsultacije u vezi sa njihovim zdravstvenim problemima. Dalje, zagovaralo se za pružanje ginekoloških usluga u centrima porodične medicine u selima kao: Prilužje, Plemetin i Gojebul. Ujedno se zagovaralo u Opštini Vučitrn, Ministarstvu za

infrastrukturu i Ministarstvu za zajednice i povratak u vezi obezbeđivanja prevozne linje koja će prolaziti kroz ova sela.

- Together in Progress je pokrenuo inicijativu „Od majki – zagovaranje za žene poljoprivrednice opštine Đakovica“, u okviru ove inicijative su organizovane tri fokus grupe sa temama: 1) Jačanje stočarsko / poljoprivredne privrede, 2) Jačanje i pomoć ženama u stočarskoj privredi od strane javnih institucija i 3) Mogućnost subvenciranja za ove biznise, gde su učestvovalo žene korisnice projekata, predstavnici civilnog društva, službenici koji su sarađivali da bi dali preporuke kako da se obezbedi ženama poljoprivrednicama prostor za prodaju njihovih proizvoda. Ostvaren je zahtev žena poljoprivrednica za koršćenje prostora „Namasđah“ besplatno ili za jedan mali simbolički iznos.
- Inicijativa za integraciju zajednica je pokrenuo inicijativu „Poboljšanje položaja devojaka i žena preko njihovih uključenja na donošenje odluka u Opštini Dragaš“, informisajući 33 žena u vezi sa pravima nasledstva, imovine i važnosti njihovog učešća u političkom procesima kao što je donošenje odluka. Uporedo s time, zaposlike su četiri žena koje su bile aplicirale kao opštinski savetnici u Opštini Dragaš.
- Lulishtija je pokrenula inicijativu „Promovisanje prava žena i jačanje njihove uloge u imovinskom nasledstvu“, informirajući 215 žena i pet muškaraca iz 20 sela opština Prištine i Podujeva u vezi sa

njihovim pravima na imovinu i nasledstvo. Takođe je pružena pravna pomoć za žene koje su imale potrebe za detaljnije informacije.

- NVO Bliri je pokrenuo inicijativu „Podizanje svesti o reproduktivnom zdravlju kod mlađih“ informirajući 400 učenika srednjih škola o temama kao što su: Zdravstvena nega, prevencije od seksualno prenosivih bolesti, kao i za bolesti ili pojave veka kao što su SIDA, droga i pušenje. Održane su informativne sesije sa 400 žena za bolesti kao što su: rak dojke, i grliča maternice. Uspješno je zagovarano kod zdravstvenih institucija omogućujući im besplatne ginekološke pregledе i usluge. Preko ove inicijative 15 žena su primile besplatne ginekološke usluge.
- Gruaja Hyjnore je pokrenula inicijativu „Podizanje sveti građana o pravima žena na imovinu i nasledstvo“, zagonjavajući kod 8 službenika, predstavnika zdravstvenih institucija preko javnih papira o boljoj primeni Zakona o reproduktivnom zdravlju na Kosovu. Dalje, 75 devojaka osnovnih i srednjih škola te studentice raznih univerziteta su informisane u vezi sa reproduktivnim zdravljem, seksualošću, seksualno prenosivim bolestima, aboritanju i ranoj trudnoći.
- Socijalni klub Jeto je porenuo inicijativu „Lakši dostup žena na pravdu zbog imovinskih nesporazuma ili sporova“ organizirajući 13 prezentacija u raznim zajednicama i školama u regionu Dečana, Junika, Đakovice i Prištine. Odvijano je nekoliko kampanja podizanja svesti, okruglih stolova, obuka i seminara koje su imale za cilj promovisanje ljudskih prava, povećanje učešća u društvenom i privrednom životu za sve uzraste. Ukupno su 129 učesnika bili korisnici ovog

projekta, 113 žena i 16 muškaraca. Ujedno je zagovarano kod Ministarstva rada i socijalne zaštite kao i kod Cenara za socijalni rad u opštinama Junika, Dečana i Đakovice. Predstavnici ovih institucija su obavešteni o važnosti posredovanja da bi žene i devojke imale mogućnost da izraze svoj volju, da odlučuju o njihovim nesporazumima, da budu u stanju da budu jednake sa drugom stranom kao deo postupka i da budu informisane za rad kancelarija za posredništvo u sedam regiona Kosova.

- Handikos Mitrovica je pokrenuo inicijativu „Dostup žena i devojaka sa organičenim sposobnostima na zdravstvenu negu“ organizirajući osam informativnih sastanaka, gde su učestvovala 100 člana, lica sa organičenim sposobnostima i članovi njihovih porodica, koji su informisani oko njihovih prava na imovinu i nasledstvo. Dalje, 10 individualnih slučajava su obrađena i analizirana u individualnim sesijama između advokata i lica sa organičenim sposobnostima, tokom kojih sesija su pripremljeni dokumenti potreбni za ostvarenje njihovih prava na imovinu i nasledstvo.
- Education Code je pokrenuo inicijativu „Žene preduzetnice“ kojom prilikom su 36 žena rukovoditeljke malih biznisa održale obuke po temama: Stvaranje i razvoj mikro biznisa, Problemi žena u biznisu i njihovo prevazilaženje, i Uticaj imovinskog pitanja u bizniskom delovanju žena. Pored toga, organizovane su posete i savetodavne sesije kako bi se podržale korisnice u njihovim biznisima. Uspešno je zagovarano kod Ministarstva za privredni razvoj, potpisujući Memorandum o

razumevanju da bi se povećeo broj obuka, mentorstava i podrške biznisima ovih žena. Takođe je potpisani Memorandum o razumevanju sa MPŠRR,, da bi se organizovale informativne i savetodavne sesije u opština Kosovog Polja, Obilića i Gračanice, pre šema grantova i subvencija, kako bi žene preduzetnice u ciljanim opština imale mogućnosti da se informišu u vezi sa načinima daljnog razvoja poljoprivrednih i rukotvorevinskih biznisa.

- Rikotta & Društvo žena „Gora“ su pokrenule inicijativu „Budite svesni, vaše zdravlje je važno za društvo“ informisajući 120 goranaca, torbeša i srpskih žena iz opštine Prevalca o temama: seksualno prenosive infekcije, savremene metode porodičnog planiranja, HIV / AIDS, upotrebiti kontraceptivna sredstva, zdravstvene usluge pružene u CPM u ovom slučaju u Prizrenu, kao i maligne bolesti – rak dojke i grliča materice. Uspešno je zagovoren kod Opštine Prevalca, Ministarstva pravde, Direkcije za zdravstvo u Prizrenu i kod Instituta za javno zdravstvo, gde je omogućeno ženama da imaju besplatne ginekološke kontrole i druge razne kontrole u Centru porodične medicine u Rečanu.
- Naš Dom & Centar žena za ruralni razvoj su pokrenuli inicijativu „Poboljšanje lokalnih politika iz perspektive žena“ kojom prilikom su 31 žena iz Albanske i Srpske zajednice obučavane o temama kao što su: podizanje svesti žena o važnosti njihovih učešća u procesim odlučivanja, kao i stvaranje boljeg odnosa i komunikacije između nosioca prava i izvršilaca. Dalje, stvorena je neformalna međuopštinska grupa koja je sastavila radni dokument sa prioritetima žena u sledeće tri opštine:

Gnjilane, Novo Brdo i Kamenica. Preko ovog dokumenta, neformalna grupa je zagovarala kod lokalnih institucija o usvajanju preporuka iz ovog dokumeta.

- Dera e Hapur & Ruka Ruci su pokrenuli inicijativu „Jačanje žena aktivistkinja iz zajednice da bi unapredile prava žena i rodnu jednakost preko informativnog učešća i socijalnih medija“ obučavajući 22 Albanskih i Srpskih žena o temama kao što su: upotreba interneta, podela priča, objavljivanje stvari, predlog rešenja, žene i socijalna sigurnost, briga o sebi i potrebna privatnost, aktivizacija na internetu i upotreba socijalnih medija. Dalje, 400 žena su učestvovali u dve radionice, gde su se informisale kako žene mogu da budu aktivnije u postupku odlučivanja, dajući glas preko raznih samosvesnih inicijativa.

Aneks I sadrži spisak svih grantova koje je KFŽ izdvojio u 2017. godini i njihova dostignuća do tog datuma.

Povećan kapacitet osoblja MŽK-a

MŽK je tokom 2017. godine nastavila da pruža mogućnosti za članove svog osoblja da povećaju svoje kapacitete:

- I) U aprilu, Gentiana Murati, koordinator Fonda Žena Kosova je prisustvovala studijskoj poseti u Bosni i Hercegovini (BiH). Fondacija Kvinn till Kvinn (KtK), koja je takođe organizator ove studijske posete, skupila je osam organizacija iz Kosova u Bosni i Hercegovini i osam organizacija iz Bosne da razmene iskustva, lekcije i izazove sa kojima se suočavaju organizacije koje rade za prava žena.

- 2) Ilijana Banjska, analitičar za rodna pitanja je učestvovala u aprilu na nekoliko zagovaračkih sastanaka u Briselu u organizaciji KtK u aprilu, što je rezultiralo u poboljšanim veštinama zagovaranja na evropskom nivou.
- 3) U maju ove godine, KtK je organizovala studijsku posetu u Stockholm, Švedska, gde je učestvovala Adelina Berisha, koordinator za zastupanje i istraživanje. Imala je priliku da se blisko upozna sa radom koji Švedska radi u borbi protiv nasilja nad ženama i devojkama. Takođe, ovo je bio dobar način umrežavanja sa drugim regionalnim organizacijama i razmene informacija.
- 4) U septembru, takođe u organizaciji KtK, Adelina Berisha je posetila Beč, Austrija. Cilj ove studijske posete je bio podizanje kapaciteta zagovaranja učesnika u borbi protiv nasilja nad ženama i devojkama.
- 5) Miranda Avdullahu, asistent u rodno odgovornim budžetskim projektima je učestvovala u radionicama za planiranje urbanog održivog urbanog uređenja u Prištini koje je organizirala opština Priština i radionici o integraciji rodne ravnopravnosti u kulturi i umetnosti u okviru FemArt-a.
- 6) Mirjeta Dibrani, asistent granta u FŽK-u je učestvovala na radionici "Rodna ravnopravnost", koju je organizovao Kosovski institut za javnu upravu. Učestvovala je i na radionici koju je organizovala KtK u Tirani, za partnerske organizacije u vezi sa monitoringom i vrednovanjem projekta.
- 7) Gresa Rrahmani, pravni savetnik, učestvovala je kao organizator u Karavanu dijaloga finansijski podržanog od strane OEBS-a na Kosovu. Ovaj Karavan je putovao po različitim opštinama na Kosovu i Srbiji, ohrabrujući diskusije o pravima žena i organizovao je radionicu radi poboljšanja njihove

situacije. Karavan, koji su oživele mlade žene iz obe zemlje, takođe je služio kao most saradnje, dijaloga i izgradnje mira.

- 8) U aprilu, Nertila Qarri Gërguri, koordinator projekta, je učestvovala u "Obuci o rodnoj perspektivi u Evropskoj uniji" koju je organizovala Austrijska razvojna saradnja (ARS) za osoblje Austrijske razvojne agencije (ARA) i svih partnera ARA na Kosovu. Pored toga, tokom maja, učestvovala je i na radionici "Socijalni standardi" koju je organizovala ARS/ARA. U međuvremenu, u julu je prisustvovala u radionici "Integriranje jednakog pristupa ljudskih prava (QBDNj) u visokom obrazovanju" koju je organizovao HERAS Projekat.
- 9) Alba Loxha, koordinator za odnose sa javnošću, je bila deo radionice o trendovima i najnovijim događajima u medijima i društvenim mrežama koje je organizovala KtK u Prištini.
- 10) Na osnovu svojih odgovornosti, članovi osoblja MŽK-a su primili obuku na poslu koja se odnosi na: opšte odgovorno budžetiranje, analizu budžeta, veštine intervjuja, pisanje koncepta, pisanje strategije zastupanja, pisanje izveštaja, praćenje i procenu, metode istraživanja, odabir uzoraka, veštine javnog govora i raspodela onlajn dokumenata.
- 11) Neke članice MŽK-a su nadgledali tokom rada.

Poboljšana klima finansiranja za organizacije za ženska prava

Iako se nekoliko inicijativa zagovaranja mogu preduzeti na dobrovoljnoj osnovi, Organizacijama civilnog društva (OCD) na čelu sa ženama su i dalje potreбni različiti izvori za mnoge aspekte njihovog važnog posla.

Dana 22. novembra, u organizaciji Evropskog parlamenta (EP), u saradnji sa Fondacijom Kvinna till Kvinna, MŽK je učestvovala na tri tribine sa fokusom na: I) integraciju rodnih i prava žena u proces članstva u EU: primeri iz izveštaja o napretku zemlje; II) socijalne reforme, uključujući porodiljsko odsustvo: ko ima koristi? i finansiranje EU za organizacije žena; i III) koji su izazovi i mogućnosti?. MŽK je, između ostalog, istakla važnu ulogu ženskih organizacija za zaštitu prava u postizanju održivih promena u njihovim zajednicama, kao i važnosti za potrebe organizacija za zaštitu prava žena za finansiranje i različite vrste modaliteta finansiranja za komuniciranje/stige u razne organizacije.

Održivi aktivizam za prava žena zahteva resurse, a MŽK će nastaviti svoje napore da mobilise dovoljno sredstava od lokalnih i međunarodnih aktera kako bi podržala ženski pokret na Kosovu i šire.

Poboljšana institucionalna i javna svest o važnosti poreskih olakšica za podršku važnog posla grupa za ženska prava

MŽK će raditi na ovom pitanju sledećih godina.

Sproveden plan MŽK o prikupljanju fondova

MŽK je nastavila sa prikupljanjem fondova u 2017. i bila je u stanju da obezbedi većinu finansijskih resursa potrebnih za napredak u sprovođenju svoje strategije za sledeću godinu.

ŽENE U POLITICI I ODLUČIVANJU

Dugoročni cilj ovog programa je da žene aktivno učestvuju u politici i odlučivanju na opštinskom i centralnom nivou. MŽK je ostvarila napredak ka postizanju ovog cilja, kao što sledeći ishodi i rezultati ilustruju.

Povećano je i poboljšano učešće žena u politici i odlučivanju na lokalnom i centralnom nivou prema Zakonu o ravnopravnosti polova

Ako žene aktivno učestvuju u politici i odlučivanju na lokalnom i centralnom nivou, broj žena koje učestvuju i kvalitet njihovog učešća se mora poboljšati. Ka ostvarivanju ovog cilja, 599 različitih žena je učestvovalo u politici i procesu donošenja odluka preko inicijative članica MŽK-a tokom 2017. godine. Istovremeno, kvalitet učešća je poboljšan, demonstriran na pitanjima koja su razmatrana između žena i zvaničnika putem ove akcije. MŽK je doprinela kroz sledeće rezultate u 2017. godini.

Grupe za zagovaranje rodne ravnopravnosti (GZRR) uspostavljene i funkcionalne u 27 opština i na nacionalnom nivou

U 2014., članovi GZRR-a su osnovali Kosovski lobi za rodnu ravnopravnost (KLRR). Članovi su odlučili da i muškarci i dečaci koji podržavaju jednaka prava za žene i muškarce, mogu da se priključe ovoj grupi. Trenutno, grupe Lobija postoje u 27 opština.

Dana 4. marta 2017. godine, Mreža Žena Kosova je u saradnji sa ženama iz Mitrovice, ujedno i domaćini ovog sastanka, organizovala sastanak lobija za ravnopravnost polova na Kosovu. Tema ovog

sastanka je bila "Strategije zagovaranja za 2017. godinu". Na ovom sastanku je učestvovalo 69 žena i devojaka, uključujući službenike za rodnu ravnopravnost, članove skupštine i predstavnike organizacija članica MŽK-a iz različitih opština Kosova i članova osoblja MŽK-a.

Dana 20. maja, u Mamuši, 66 članova lobija, predstavnika lokalnih institucija, međunarodnih organizacija i članova Mreže Žena Kosova učestvovali su na sledećem sastanku Lobija za rodnu ravnopravnost na Kosovu. Sastanak je takođe ostavio put međunarodnoj organizaciji Nacional Democratic institut (NDI), odnosno aktivnostima Ženske akademije za liderstvo, što je nastavak aktivnosti „Nedelja žena (Week of Woman)“. Žene učesnice Akademije su podeljene u četiri tematske grupe: 1. Ekonomija, 2. Zdravstvo, 3. Obrazovanje i 4. Uloga žena na položajima odlučivanja, do bile su u desetine preporuka od članova lobija, a zatim uključene u platformi konkretnih predloga za rukovodstvo političkih stranaka.

Dana 8. septembra u Dečanu je održana sledeća Skupština Lobija, kojoj je prisustvovalo 104 članova lobija, predstavnici lokalnih institucija, međunarodnih organizacija i članovi osoblja Mreže žena Kosova, gde je počasni gost bila i gospođa Atifete Jahjaga, bivši predsednik Republike Kosovo i gospođa Alexandra Papadopoulou, šef Misije EULEKS-a na Kosovu. Tokom ovog sastanka, članovi lobija su predstavili inicijative za zagovaranje koje su preduzeli u svojim opštinama do septembra, kao i inicijative za zagovaranje koje planiraju preduzeti do kraja godine.

Tokom perioda od 24. do 26. novembra u Draču je održan trodnevni lobi za ravnopravnost polova na Kosovu, kojem je prisustvovalo preko 100 članova lobija, predstavnici lokalnih institucija i članovi osoblja Mreže žena Kosova. Glavna svrha ovog sastanka bila je umrežavanje, solidarnost i razmena iskustava između predstavnika opština međusobno, čime je uspostavljena saradnja među njima za poboljšanje položaja žena i devojaka u odgovarajućim opštinama. Pored predstavljanja inicijativa za zagovaranje koje su preduzete do ovog perioda, članovi Lobija su takođe predstavili tri glavne tačke za koje će se obavezati da rade tokom 2018. godine.

Neke od planiranih inicijativa za zagovaranje su: zagovaranje za mlade devojke za angažovanje u politici i njihovo osnaživanje u političkim temama; zagovaranje za jednaku podelu na rukovodećim pozicijama; zagovaranje za zapošljavanje i stanovanje za samohrane majke; zagovaranje ekonomsko osnaživanje žena kroz subvencije u opštinama; zagovaranje za rešenje problema u boljoj dostupnosti

zdravstvenih usluga ženama; zagovaranje za stipendije ili druga pitanja od značaja za obrazovanje devojaka i žena; i drugo.

I na ovom sastanku lobija su prisustvovali predstavnici NDI-a, čija je svrha bila da se čuje glas žena o pitanjima za koja smatraju da su važna za prezentaciju tokom Nedelje žena u 2018. godini.

Unapređen kapacitet žena u politici da se zalažu za ženske prioritete

Gore navedeni sastanci lobija su takođe doprineli kapacitetu žena u politici da se zalažu za ženske prioritete pružajući primere najbolje prakse i unapređenja njihove postojeće veštine zastupanja.

Tokom ove godine, izvršni direktor MŽK-a, Igballe Rogova, je održala 284 mentorskih sesija sa grupama lobija širom Kosova, koje su ojačale članove lobija u zagovaranju za prava žena i rodnu ravnopravnost kroz posete u njihovim opštinama ili putem telefonskih poziva. Važno je napomenuti da MŽK ne vidi ili tretira članove Lobija kao članova političkih partija, već kao lidere u svojim opštinama. Izvršna direktorka MŽK-a je takođe bila prisutna na njihovim događajima, gde su promovisale svoje inicijative, podržala ih u svojim zagovaračkim inicijativama pridruživši im se na sastancima sa lokalnim zvaničnicima o različitim pitanjima i pomagla im u prevazilaženju problema koji su se desili u njihovom planiranom zalaganju za rodnu ravnopravnost.

Inicijative koje su dobijene od 31 organizacija korisnika grantova podržanih od strane ŽKF-a do 31. decembra 2017. godine obuhvatile su 398 žena u procesima donošenja odluka, na primer kroz

sastanke sa lokalnim vlastima i zastupanjem. Za neke žene, ovo je bio prvi put da su bile uključene u proces donošenja odluka.

U okviru institucionalizacije Rodno Odgovornog Budžetiranja, MŽK je obučila i nadgledala 26 službenika u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja (MPŠRR), 17 u Ministarstvu za dijasporu (MD) i 13 u opštini Priština u vezi sa uključivanjem Rodno Odgovornog Budžetiranja u procesu planiranja budžeta. Ovo može doprineti budžetskom planiranju koje će bolje zadovoljiti potrebe i prioritete žena.

Kao rezultat prethodnih sastanaka sa SRB-om i na osnovu lekcija naučenih iz njihovih iskustava, MŽK je izradila novi kurikulum za SRB. Ovo je postalo deo nastavnog plana i programa koji sprovodi Kosovski institut za javnu administraciju (KIJA).

Poboljšana svest o važnosti usklađivanja Zakona o ravnopravnosti polova sa izbornim zakonima

Ove godine, MŽK-a je nastavila da zagovara o važnosti usklađivanja Zakona o rodnoj ravnopravnosti sa sadašnjim izborim zakonima. To je postignuto objavljinjanjem dokumenta politika Progres Kosova u usaglašavanju svojih zakona sa zakonima EU o rodnoj ravnopravnosti, koji su sastavila dva poznata evropska advokata i eksperti u rodnoj ravnopravnosti, Sylvia Cleff le Divellec i Katharina Miller, na zahtev MŽK-a, koji su objavili 8. novembra. Dokumenti je procenio meru u kojoj su zakoni Kosova usklađeni Acquis sa rodnom ravnopravnosti Evropske unije (EU). Eksperti su identifikovali nedostatke

i izneli preporuke za što bolju harmonizaciju zakona Kosova sa Acquis-za rodnu ravnopravnost EU-a. Neke od glavnih preporuka uključuju:

- Kosovo treba redovno da sakuplja podatke u vezi sa rodnom razlikom u platama da bi se olakšalo njihovo nadgledanje;
- Zakon o radu zahteva nekoliko promena da bi se ispunili standardi EU-a;
- Posebne definicije za seksualno uzinemiravanje i nasilje u porodici treba da se uključi u Krivičnom zakonu; i
- Sankcije u Lobiju za Ravnopravnost Polova nisu dovoljno teške da bi se sprečile povrede Zakona i stoga, nisu dovoljno uverljive, kao što je predviđeno EU pravnom regulativom o rodnoj ravnopravnosti.

Primena Zakona o ravnopravnosti polova ostaje slaba i treba da se preduzmu dalji koraci kao što je preporučeno u Dokumentu o politikama da bi se to rešilo.

Žene u politici, žene na čelu NVO i žene birači više komuniciraju i sarađuju o pitanjima koje žene smatraju prioritetima

Sa članicama lobija i MŽK, ženama u politici, civilnim društvom i ženama glasačima, svi su sarađivali oko pitanja koja su bila značajna za njih u 2017. godini. Lobi je u bliskoj saradnji sa ženama glasačima iz njihovih opština zagovarao o pitanjima koje žene smatraju kao prioritete.

Zastupanje pokrenuto o pitanjima koje žene smatraju prioritetima

Godine 2017, MŽK se zalagala u mnogim političkim procesima i politikama o ženskim prioritetima. MŽK je učestvovala u brojnim vladinim radnim grupama i/ili je pružila komentare o zakonima i politikama koje će uticati na živote žena i devojaka. MŽK je podržala uključivanje rodne perspektive, analizom nacrta javnih politika (zakona, administrativnih smernica, strategija, akcionalih planova) iz perspektive polova i procenom potencijalnog uticaja koji mogu imati na muškarce, žene, devojke i dečake. Politike koje je MŽK preispitala tokom 2017. godine iz rodne perspektive i dostavila podatke, uključuju:

1. Matrica Nacionalnog programa za implementaciju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (NPISAA) za 2017
2. Nacrt Nacionalnog akcionog plana o pravima osoba sa invaliditetom 2017-2019
3. Nacrt zakona o izmeni i dopuni Zakona br. 02/L-249 o zdravstvenom osiguranju
4. Nacrt Kodeksa ponašanja Kosovskih snaga bezbednosti (Mfsk) br. 02 / 2017
5. Nacrt pravilnika o kriterijumima, standardima i procedurama javnog finansiranja NVO-a
6. Izveštaj Evropske komisije o Kosovu za 2018. godinu (Izveštaj o napretku za Kosovo)
7. Izmene nacrta Krivičnog zakona Kosova
8. Izrada Programa Kosova za rodnu ravnopravnost 2017-2021 Agencije za rodnu ravnopravnost na Kosovu
9. Harmonizacija Zakona o radu sa direktivama EU.

Preko FŽK-a, MŽK je takođe podržala 61 inicijative za zagovaranje od strane dvanaest članica MŽK-a, detaljno opisanih u prethodnom delu ovog izveštaja.

Poboljšana institucionalizacija rodno ravноправног budžeta

Rodno Odgovorno Budžetiranje je važno ne samo za povećanje i poboljšano učešće žena u donošenju odluka, već i za efikasnu i ravноправnu raspodelu javnih sredstava. Dakle, MŽK se razvija na prethodnim najboljim praksama, koristeći metod razvijen sa GIZ-om i međunarodnom ekspertizom da radi u pravcu institucionalizacije Rodno Odgovorno Budžetiranja na Kosovu.

Poboljšani kapaciteti ciljanih službenika da sprovedu RRB

Tokom 2017. godine, MŽK je pomogla u dva ministarstva i jednoj opštini da uključe RRB u proces planiranja njihovog budžeta. Ukupno je 45 službenika obučeno i mentorisano na centralnom i lokalnom nivou. Ljudi obučeni i/ili mentori uključuju finansijske službenike, šefove finansijskih u opštinskim odeljenjima, generalne sekretare ministara, predstavnike odeljenja ministarstava, divizija i agencija, i SRR-a koji su stekli nova znanja i kapacitete. Od 45 zvaničnika, 17 (16 žena i 1 muškarca) je mentorirano i obučeno u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja (MPŠRR), 13 (6 žena i 7 muškaraca) u Ministarstvu za dijasporu. Dok je u opštini Priština obučeno 15 službenika, 7 žena i 8 muškaraca.

Takođe, uz podršku FŽK-a, Centar za zaštitu i rehabilitaciju žena i dece "Sloboda" je održao inicijativu "Podizanje položaja žena u procesima mirovanja i rodno budžetiranje" obukom 41 službenika iz opštine Uroševac i Klokoč. Pored treninga, zvaničnici su takođe stekli znanje kroz razmenu iskustava sa zvaničnicima iz opštine Kamenica. Kao rezultat ove inicijative, opština Uroševac je izradila nacrt rodne politike. Ova opština je sada u srednjoročnoj fazi planiranja, kao i rodnoj analizi u oblasti nezaposlenosti.

Konkretne preporuke za poboljšanje rodno odgovornog budžetiranja predstavljene relevantnim zvaničnicima ka institucionalizaciji RRB

Zbog zagovaranja i nadgledanja, sledeći uspesi su postignuti ka institucionalizaciji RRB-a:

Na osnovu podrške koju je MŽK ponudila Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja i Ministarstvu za dijasporu da uključi rodnu perspektivu u srednjoročni okvir rashoda (SOR), oba ministarstva su integrisala sve izmene predložene od strane MŽK-a u ovaj važan budžetski dokument.

Takođe, tokom objavljivanja izveštaja o rodnoj analizi budžeta i rashoda Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja i Ministarstva za dijasporu i strateška ulaganja, preporuke izložene u izveštaju su predstavljene u prisustvu raznovrsne javnosti, uključujući nacionalne medije i službenike nadležnih ministarstava. Preporuke su pozdravili predstavnici oba ministarstva.

Pored toga, objavljene su i ažurirane verzije brošura RRB-a, koje je Kosovski institut za javnu administraciju počeo koristiti u novom nastavnom programu za državne službenike koji se odnose na RRB - 'Praktični vodič za korisnike: Rodno odgovorno budžetiranje na lokalnom nivou' i " Praktični vodič za korisnike: rodno odgovorno budžetiranje na centralnom nivou'.

POBOLJŠANJE PRISTUPA ŽENA NA KVALITETNU ZDRAVSTVENU ZAŠTITU

Dugoročni cilj ovog programa je da žene imaju pristup kvalitetnoj zdravstvenoj zaštiti i pristupačnim troškovima. MŽK je postigla napredak ka postizanju cilja, kao što ilustruju sledeći rezultati.

Javni zvaničnici i zdravstvene institucije su odgovorniji za rešavanje povreda prava žena na zdravstvenu zaštitu.

U februaru ove godine, MŽK je objavila izveštaj "Pristup zdravstvenoj zaštiti na Kosovu". Nakon objavlјivanja ovog izveštaja, MŽK je zajedno sa članovima osnovala Zdravstvenu zagovaračku grupu (ZZG). Održano je nekoliko sastanaka sa članovima grupe, gde će se podeliti i područja na kojima će se oni zalagati. Deo ove grupe su: MŽK, Kosovsko udruženje za babice, Udruženje ženskih inicijativa i službenik za ravnopravnost polova u Ministarstvu zdravlja.

U međuvremenu, u oktobru, članovi ZZG-a su se sastali sa novoimenovanim ministrom zdravlja, g. Uranom Ismailijem, gde se diskutovalo o zatvaranju porodilišta u opštinama i negativan uticaj koji ovo ima na pristup žena zdravstvenoj zaštiti; značaj babice u pružanju zdravstvenih usluga u porodilištu i definisanju opisa radnih mesta babica; i blizina zajednice sa pružaocima zdravstvenih usluga kroz decentralizaciju.

Više žena i devojaka svesnih svojih prava i važnosti pristupa zdravstvenoj zaštiti; više žena je svesno kako otkriti znakove raka

Podržana od strane FŽK-a, Gruaja Bashkëhore je podigla svest 52 žena i devojaka, Foleja 300 žena i devojaka, kao i Akcija za majke i decu je podigla svest kod 263 žena i devojaka u opštini Prizren, Udruženje slepih i sa slabim vidom kod 59 slepih osoba i 40 članova njihove porodice u opštini Orahovac; i organizacija Bliri kod 263 žena i devojaka u opštini Drenas (za više informacija, vidi: odeljak gore "Izgradnja kapaciteta MŽK-a").

Da ima istraživanja o povredi prava žena u zdravstvenoj zaštiti

U 2016. godini, MŽK je sprovedla istraživanje o pristupu građana Kosova zdravstvenoj zaštiti. Izveštaj je objavljen u februaru 2017 pod naslovom "Pristup zdravstvenoj zaštiti na Kosovu", gde je dokumentovano da se žene u ruralnim područjima više suočavaju sa arogantnim muškarcima nego u urbanim područjima, sa finansijskim, kulturnim i pacijentskim uvredljivom odnosom u pristupu zdravstvenoj službi. Bošnjačke i turske žene imaju više tendencije da se suočavaju sa barijerama od muškaraca istog etničkog porekla, a znatno više nego albanske žene i muškarci. Romi, Aškalije, Egipćani i Goranci žene i muškarci se više suočavaju sa geografskim, finansijskim i kulturnim preprekama za pristup zdravstvenoj zaštiti.

Glavni cilj ovog istraživanja je bio da se istraži kakve prepreke postoje u pristupu zdravstvenoj zaštiti i da li se one razlikuju za muškarce i žene. Više od 1,300 osoba je anketirano kao deo istraživanja.

ostvarenog tokom leta 2016 i intervjuisano je 109 zdravstvenih radnika, kao i glavni poznavaoci pitanja. Studenti iz koleža Dartmouth, univerziteta u Prištini i više nacionalnih i međunarodnih dobrovoljaca su pomogli u radu na terenu i u analizama.

Više javnih zvaničnika, žena, devojaka i muškaraca su svesni prava žena na zdravstvenu zaštitu i povredu njihovih prava

MŽK i ove godine nastavlja da bude članica Koalicije K10 za zdravlje i reproduktivna prava. Tokom ove godine je izrađena Strategija za zagovaranje ove Koalicije. Održano je i nekoliko otvorenih diskusija sa građanima sa različitim temama u vezi sa pravima i reproduktivnom zdravlju.

Koalicija K10 je osnovana 2015 i sastoji se od MŽK-a, Akcije za majke i decu, Asocijacije za obrazovanje i razvoj zdravlja; Artpolisa; Zdravlja za sve; Kosovski centar za borbu raka dojke – Jeta Vita; Fond Žena Kosova za stanovništvo; Udruženje Kosova za promociju, unapređenje i zaštitu zdravlja adolescenata; Mreže vršnjačkih edukatora i Udruženja prava pacijenata na Kosovu.

Da više žena ima pristup kvalitetnoj zdravstvenoj zaštiti

Kao rezultat inicijativa podržanih od strane KFŽ-a, Bliri je uspešno zagovarao kod Glavnog centra porodične medicine u opštini Drenas i obezbedio besplatne ginekološke usluge i besplatnu memografiju za 28 žena. Foleja je takođe uspešno zagovarala kod Glavnog centra porodične medicine u opštini Prizren i obezbedila besplatne ginekološke usluge za 30 žena zajednice Roma.

ZZG je uspešno zagovarala kod Ministarstva zdravlja za: zatvaranje porodilišta po opštinama i negativnom uticaju koje ima na pristup žena na zdravstvenu zaštitu; važnost babice u pružanju zdravstvenih usluga u porodilištu i utvrđivanje i opis radnog mesta babice i sposobnost zajednice sa pružaocima zdravstvenih usluga preko decentralizacije.

Žene i devojke svesnije o pravu na zdravstvenu zaštitu i važnosti pristupa zdravstvenoj zaštiti

Dana 28. oktobra, Kosovski centar za borbu raka dojke (KCBRD) Jeta Vita je organizovao svoj tradicionalni, kulturni i informativni program, gde je okupio stotinu građana, uključujući i članove osoblja MŽK-a i druge organizacije, kao i visoke državne predstavnike, koji su zajedno marširali pod parolom organizacije: "Rano otkrivanje = Opstanak" da bi izrazili solidarnost i povećali senzibilnost za rak dojke u kosovskom društvu.

Podržano od strane FŽK-a da više informiše žene i devojke o njihovim pravima, organizacije članice MŽK-a su preduzele sledeće inicijative: Savremena žena je informisala 52 žene i devojke iz opštine Prizren; Udruženje za obrazovanje i negu porodice 230 žena i devojaka iz opštine Đakovica; dok je Bliri 263 žene i devojke iz opštine Drenas, Akcija majke i deteta je radila u opštini Prizren i obavestila 48 devojaka iz opštine Prizren; Foleja je u opštini Prizren obavestila 167 žena i devojaka. Organizacija Artpolis u partnerstvu sa Centrom za promociju ženskih prava je organizovala sesije za svesnost za 130 žena i devojaka iz opština Priština i Drenas.

Više žena zagovaraju za soja prava na kvalitetnu zdravstvenu zaštitu

Uz podršku KFŽ-a, sedamnaest inicijativa za zalaganje su preduzete od strane organizacija članica MŽK-a: Savremena žena je zagovarala kod Ministarstva zdravlja putem javnog pisma ministru Uranu Ismailiju. U zahtevu su sadržane preporuke za poboljšanje pristupa zdravlja žena i devojaka u opštini Prizren, proizašle iz aktivnosti i okruglih stolova koje je ovo udruženje sprovelo. Udruženje za porodičnu edukaciju i negu je zagovaralo za otvaranje zdravstvenog savetovališta za devojke u opštini Đakovica.

Bliri se uspešno zalagao u Glavnom centru porodične medicine u opštini Drenas i obezbedio ginekološke usluge i besplatnu mamografiju. Artpolis je u partnerstvu sa Centrom za promociju prava žena zagovarao kod Ministarstva obrazovanja, nauke i tehnologije za uvođenje seksualnog obrazovanja u nastavne planove i programe srednjeg obrazovanja. Akcija za majku i dete se uspešno zalagala za otvaranje centra "Učionice za majke" u okviru Glavnog centra za porodičnu medicinu u Prizrenu. Takođe se zalagala za uvođenje teme postpartalne depresije u obrazovni program u Učionicama za majku. Foleja je uspešno zagovarala kod Glavnog centra za porodičnu medicinu u opštini Prizren i obezbedio besplatne ginekološke usluge.

ŽIVOT BEZ RODNO ZASNOVANOG NASILJA

Dugoročni cilj ovog programa je da žene i devojke žive život slobodan od nasilja na rodnoj osnovi. MŽK je napredovao u pravcu ispunjivanja ovog cilja, kao što to ilustruju i dostignuća i rezultati u nastavku.

Poboljšana primena pravnog okvira nasilja u porodici, uključujući institucionalne odgovore za pomoć licima koji su pretrpeli nasilje.

Na kraju 2016. godine, Ministarstvo Pravde je osnovalo radnu grupu, koja je izradila Strategiju i akcioni plan za zaštitu od nasilja u porodici 2016-2020. ova strategija je objavljena u maju ove godine i u njoj je obuhvaćeno 70% preporuka izveštaja „Nema više opravdanja“ MŽK-a. MŽK je tokom ove godine saradivao sa Balkanskom mrežom za istraživačko novinarstvo (BIRN) kako bi nadgledali primenu pravnog okvira za nasilje u porodici.

Takođe, tokom ove godine, MŽK je pomogao porodici pokojne Zejnepe Berisha koja je ubijena od svog supružnika, kao posledica nasilja u porodici. Ubica je kažnjen minimalnom kaznom, stoga je MŽK angažovao advokata kako bi pomogao porodici pokojne, kojim je povodom ubici izrečena kazna na 17. godine zatvora, od 12. koja je bila početna kazna.

I ove godine, MŽK nastavlja da bude deo Grupe za rodnu bezbednost, grupa koja se sastoji od mnogih interesnih strana s kojima je MŽK saradivao u zastupanju, kako bi poboljšali primenu odgovarajućeg zakonskog kadra. To obuhvata zastupanje za primenu Strategije i nacionalnog plana za zaštitu od nasilja u porodici 2016-2020.

MŽK je ove godine bio pozvan od Komiteta za prava žena i rodnu ravnopravnost (FEMM) Evropskog Parlamenta i Pod-komiteta za ljudska prava (DROI), gde su zastupali kod parlamentaraca EU-a za podršku, kako bi se obezbedilo da tretman nasilja protiv žena, u svim njegovim oblicima, postane politički prioritet.

U septembru ove godine, MŽK je poslao preporuku za obuhvatanje nasilja u porodici i seksualnog uznemiravanja, kao posebno krivično delo u Krivičnom zakoniku Kosova.

Postojanje izveštaja nadgledanja pravnog okvira nasilja u porodici, kao i porast zagovaranja o pravnom okviru i rasprostranjenju nasilja u porodici

MŽK je nastavio svoje napore za podizanje svesti kod građana u prijavljivanju nasilja u porodici i u pravnom okviru koji im pomaže da odraže nasilje u porodici. Tokom ove godine, u saradnji sa BIRN-om, MŽK je nadgledao 179. prijavljenih slučajeva nasilja u porodici u domaćim institucijama, uključujući: Policiju, Centar za socijalni rad, Tužilaštvo, Sudove i Štitnike žrtava, u 7. regiona Kosova. Tokom ovog nadgledanja, primećeno je da generalno ima poboljšanja od nekih institucija u primeni pravnog okvira.

Dalje, tokom ove godine, MŽK je intervjuisao više od 80. predstavnika ovih institucija, kako bi izbliza videli kako je poboljšano adresiranje slučajeva nasilja na rodnoj osnovi. Istraživački izveštaj će biti objavljen u januaru 2018. godine.

Institucije i drugi akteri su svesni o stepenu u kojem je primenjen pravni okvir za nasilje u porodici

I tokom ove godine, MŽK je održao sastanke sa predstavnicima institucija kako bi zastupali vezano za primenu pravnog okvira vezano za nasilje u porodici. Održani su sastanci sa Tužiocima, Direkcijom Policije, Departmanom za socijalni rad u Ministarstvu za Rad i Socijalnu Službu, sa Rukovodiocem Kancelarije za zaštitu i pomoć žrtvama i ostalim relevantnim akterima. Ovi sastanci su imali za cilj da podrže institucije u poboljšanju njihovog rada u primeni pravnog okvira za nasilje u porodici.

Članovi MŽK-a su se angažovali za primenu pravnog okvira za nasilje u porodici

MŽK je kontinuirano sarađivao sa nekim njenim članovima, sem ostalih članova, u zastupanju o primeni pravnog okvira. MŽK će nastaviti da uključuje što više članova u ovom zastupanju.

Štaviše, nekoliko članova MŽK-a su se uključili u zastupanju za primenu pravnog okvira po njihovim opština, pogotovo tokom 16. dana protiv nasilja nad ženama.

Učinak i kvalitet usluga prihvatišta je podignut, posebno u pravcu rehabilitacije i reintegracije

MŽK će nastaviti da zastupa za održivo finansiranje za prihvatišta na centralnom nivou, takođe i na lokalnom, kao i o poboljšanju nadgledanja kvaliteta usluga.

Povećano zagovaranje i pažnja redova službenika i građana vezano za tretiranje rodno zasnovanog nasilja, uključujući i o nasilju u porodici, silovanju i seksualnom uzinemiravanju.

Napretka je bilo, kao što se pokazuje u nastavku.

Više građana je informisano vezano za pravni okvir i njihova prava, uključujući i muškarce

MŽK je imao više od 116. pismenih i vizuelnih nastupa kao i na platformama socijalnih medija, kako bi raspodelili poruku o nasilju u porodici i kako bi podigli svest među građanima o temi nasilja u porodici.

Takođe, tokom ove godine MŽK je započeo kampanju „Nema opravdanja“ (#NukKaArsyetim) na društvenim mrežama (Fejsbuk, Instagram, Triter) s ciljem da se podigne svest o različitim oblicima nasilja u porodici, kao i o načinima izveštavanja nasilja u porodici i seksualnog uzinemiravanja.

Sastavljaju se politike i poboljšavaju se procedure o tretiranju seksualnog uzinemiravanja.

MŽK je poslao prijedlog za obuhvatanje seksualnog uzinemiravanja kao posebno krivično delo u okviru Krivičnog zakonika. Ovaj predlog ima za cilj poboljšanje procedure i tretmana seksualnog uzinemiravanja u skladu sa ozbiljnošću i težinom ovog dela. Štaviše, primljeni su i obuhvaćeni i pismeni komentari MŽK-a u Zakonik za obuhvaćanje i uključivanje na jasan način seksualno uzinemiravanje u Kodeksu ponašanja u Kosovskoj bezbednosnoj Snazi.

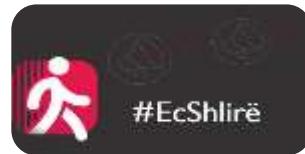

Organizacija Artpolis je sastavila Vodič politika za adresiranja seksualnog uznemiravanja na Javnim univerzitetima. Takođe, Kosovski centar za rodne studije je izradio „Politike protiv seksualnog uznemiravanja na radnom mestu na Kosovu“.

Osnovana koordinacija među OCD-ima rukovođenih od žena, javnih institucija, kao i drugih radnih mesta u pravcu instaliranja poboljšanih mehanizama za izveštavanje i istraživanje slučajeva seksualnog uznemiravanja

Rad „Artpolis-a“ sa javnim univerzitetima zahteva da se poboljša njihov odgovor nad seksualnom uznemiravanju. Takođe, i izrađena politika od KCRS-a doprinosi u zaštiti rodne ravноправности kao osnovna vrednost demokratskog razvoja društva na Kosovu, sprečavajući bilo kakav oblik seksualnog uznemiravanja koji rizikuje lični integritet svih zaposlenih na Kosovu.

MŽK u saradnji sa Girls Coding Kosova, održali su obuke za policiju, Direkciju za prostorno planiranje i Kancelariju za rodnu ravноправnost opštine Priština, vezano za korišćenje platforme „Ec Shlirë“ (Hodaj slobodno) kao i o domaćem pravnom okviru vezano za seksualno uznemiravanje, s ciljem poboljšanja izveštavanja i istraživanja slučajeva seksualnog uznemiravanja.

Poboljšana institucionalna i javna podrška za lica koji su pretrpeli seksualno nasilje tokom rata

MŽK je ostao aktivan član radne grupe, formiran od MRSZ-a, kao naslednik Nacionalnog saveta predsednika za preživele seksualnog nasilja tokom rata na Kosovu, pod rukovodstvom Predsednice Kosova. MŽK je takođe nastavio svojim zastupanjem vezano za osnivanje zvanične komisije koja će se baviti revidiranjem prijavljivanja za odštetu i podršku vlade za preživele žene, kao i njenog Sekretarijata.

Tokom 2017. godine, MŽK je učestvovao u koordiniranim sastancima sa MRSZ-om sa organizacijama koje rade za podršku preživelih koje su pretrpele seksualno nasilje tokom rata. Ovi redovni sastanci MRSZ-a su omogućili koordinaciju među organizacijama i procesom priznanja i verifikacije statusa žrtava seksualnog nasilja tokom rata.

Na organizovanoj konferenciji od strane Kosovskog centra za rehabilitaciju žrtava torture (KCRŽT) sa temom „Tretiranje stigme za preživele seksualnog nasilja tokom rata na Kosovu“ 14-15 septembra 2017. godine, MŽK zajedno sa KCRŽT-om, Medica Kosova, Medica Gjakova i Centrom za promovisanje prava žena (CPRŽ) došli su do zaključka da urgentno pitanje vezano za preživele seksualnog nasilja tokom rata je odobrenje budžeta kako bi nastavili sa davanjem odštete za preživele seksualnog nasilja tokom rata. Zbog toga, ove organizacije su napisale jedno zajedničko pismo kako bi odrazili problem, tražeći od Vlade da nastavi sa

odobrenjem budžeta. Ova zastupajuća inicijativa je bila uspešna, jer je na održanom sastanku 22. septembra, Vlada Republike Kosovo je odobrila revidiranje budžeta za 2017. godine, dodelivši tako budžet za proces priznanja i verifikacije statusa preživelih seksualnog nasilja tokom rata na Kosovu. Sada će penzija za te žene biti 230€ mesečno i period za apliciranje će početi u januaru 2018. godine.

Uključivanje MŽK-a i njenih članova u procesima za obezbeđivanje institucionalne i javne podrške za lica koji su pretrpeli seksualno nasilje tokom rata je poboljšano

Tokom 2017. godine, MŽK je doprineo ekonomskim osnaživanjem preživelih lica seksualnog nasilja tokom rata, preko projekta „Podrška ženama preživelim od seksualnog nasilja“, koji je podržan od UN Women kao deo njihovog globalnog projekta „Rodna osetljivost u pravdi u tranziciji“, finansiran od Evropske Unije (EU).

Preko ovog projekta, MŽK je podelio ukupno 180,487.46 € za četiri organizacije članice MŽK-a, specijalizovane za rad sa ženama preživelim od seksualnog nasilja tokom rata: 1. Medica Gjakova; 2. Medica Kosova; 3. Kosovski centar za rehabilitaciju preživelih od torture (KCRPT); i 4. Centar za promovisanje prava žena (CPPŽ). Ove organizacije su nakon toga dodelile mikro-grantove za 177. žena koje su preživele seksualno nasilje tokom rata, i pružile su takođe i psihološku podršku. Preko ovog projekta, MŽK, u koordinaciji sa ovim 4. organizacijama članica, pružio je zajedničko zastupanje kako bi predstavljali šire njihove interese kod vladinih službenika i građana; i redovnu koordinaciju ključnih aktera koji rade u podršci preživelih žena od seksualnog nasilja tokom rata.

PODRŠKA ZA EKONOMSKO OSNAŽIVANJE ŽENA

Dugoročni cilj ovog programa je: da žene i muškarci imaju jednakе ekonomske mogućnosti kod kuće i u javnoj oblasti.

Više žena obezbeđuju zaposlenje

MŽK je učinila napredak u pravcu ovog dugoročnog objektiva da žene imaju jednak pristup u zapošljavanju na Kosovu. Veliko dostignuće u ovom pravcu je stvaranje Privrednog foruma žena i njegovo obuhvaćanje u Nacionalnom savetu privrednog razvoja Kosova u 2017. godini. MŽK je suosnivač ovog foruma, preduzeo je korake u pravcu stvaranja opšte strategije za zastupanje koja ima za cilj poboljšanje nekih ključnih politika za zapošljavanje žena na Kosovu.

MŽK je takođe tokom ove godine bio deo radne grupe za izmenu i dopunu Zakona o radu Kosova, gde je posebno zastupao za izmenu članova unutar ovog zakona, koji se tiču porodiljskog odmora, dojenje i stvaranje odredbe koja određuje zajednički roditeljski odmor.

Institucije i ključni akteri svesniji o stepenu rodne diskriminacije na radnom mestu na Kosovu i načinu kako ih adresirati, kao i poboljšanje institucionalnih kapaciteta i privatnog sektora za zapošljavanje žena

MŽK, kao deo zastupajućih aktivnosti tokom procesa izmene i dopune Zakona o radu na Kosovu (vidi iznad), preko produktivnih diskusija, uspeo je da podigne svest predstavnika institucija i raznog privatnog sektora vezano za rodnu diskriminaciju na radnom mestu i zapošljavanju žena.

Više povoljnije mogućnosti za staranje o deci na raspolaganju

U 2016. godini, MŽK u saradnji sa program Swiss Contact PPSE, objavio je izveštaj „Ko se stara?“, gde je predstavljeno nekoliko alternativa za podizanje mogućnosti staranja o deci i starijih osoba. Kao rezultat te saradnje, PPSE je dodelio grantove za NVO-e, s ciljem podizanja alternativnih mogućnosti za staranje o deci i starijim osobama. Dobitnik je bila organizacija članica MŽK-a, SHE-ERA, koja je održala obuku za 3. muškaraca i 87. žena, koji su prisvojili znanje o staranju o deci i starijim osobama. Ovaj projekat ima za cilj da doprinese u podizanju mogućnosti zapošljavanja za žene i da stvori ženama olakšice u podeli tereta staranja nad decom i starijim osobama.

Više žena imaju pristup na nasleđe i imovinu

Jednake mogućnosti u nasleđu i imovini je presudno za ekonomsko osnaživanje žena. Ove godine, MŽK je imao progres u pravcu povećanja broja žena vlasnica imovina. Više žena i muškaraca znaju svoja prava i informisani su kako registrovati imovinu kao pojedinačni ili zajednički vlasnik.

MŽK je nastavio kampanju „Moja kuća, moje pravo“ kako bi podigli svest o važnosti registracije imovine od žena; i kako bi podržali žene u registrovanju njihovih imovina. Inicijativa je rezultirala uspešnom, kao što se može dokazati činjenicom da je 6.088 građana u pet opština (3150 žena i 2938 muškaraca), koje su članovi MŽK-a sreli tokom kampanje, su svesniji o važnosti registracije imovine od žena.

Članovi MŽK-a preko ove inicijative, mogli su da prisvoje znanje i sposobnosti koje će im omogućiti da nastave podršku žena u registrovanju imovina od strane žena u budućnosti. Sem toga, 153. žena su započele registraciju imovine.

Dalje, tokom ove inicijative, MŽK je zastupao da Agencija za rodnu jednakost pri Kabinetu Premijera Republike Kosovo podstakne vladu da nastavi rok Administrativnog uputstva za zajedničku registraciju imovina, koja je završena početkom 2017. godine. Ovo Administrativno uputstvo se dokazalo kao pozitivna mera u podsticanju parova da registruju njihovu imovinu kao zajedničku. Zastupanje MŽK-

a izgleda da je doprinosni faktor u ubrzavanju odobrenja produženja roka ovog Administrativnog uputstva za još jednu dodatnu godinu.

Više građana je osvešćeno vezano za prava žena u nasleđivanju i imovini

Članovi MŽK-a su takođe preduzeli inicijativu kako bi podigli svest kod 707. žena i muškaraca. Podržani od MŽK-a preko FŽK-a, Norma je informisala 300. žena i muškaraca iz opštine Prizren, Uroševac, Podujevo i Gračanica, dok je Handikos Mitrovica informisao 100. žena i muškaraca sa ograničenim sposobnostima. Lulishja je informisala 220. žena i muškaraca iz sela Glogovica, Ajkobila, Marevac, Dabiševac, Dumoš i Kečekolo opštine Prištine i one iz Podujeva, dok je Udruženje žena „ATO“ informisala 87. žena i muškaraca iz opštine Vučitrn sa selima.

Više žena preuzimaju korake u pravcu obezbeđivanja njihovih prava za nasleđivanje i imovinu

Podržan od strane FŽK-a, uz podršku Handikos Mitrovice, jedna žena je registrovala svoju imovinu, tokom primene projekta, dok je su čeiri druge žene u procesu registracije imovine uz podršku Udruženja žena „ATO“.

Razni službenici se pokazuju odgovornijim u poštovanju prava žena u nasleđivanju i imovini

Podržana od strane MŽK-a Norma je poslala zahtev kod Sudskog saveta Kosova i Komore notara za pregled zatvorenih slučajeva imovine i nasleđivanja u 4. Osnovnih sudova. U Prizrenu, Uroševcu, Podujevu i Gračanici. Na osnovu ovih pregleda, analizirani su podaci, problemi i poteškoće na koje nailaze žene tokom realizacije njihovih imovinskih prava. Na osnovu prikupljenih podataka od pregleda, sastavljen je izveštaj o nalazima koji je predstavljen na okrugлом stolu.

Partners Kosova je nadgledao šest slučajeva u kancelariji matične službe i katastra, od kojih 3. u opštini Glogovac i 3. u opštini Mališevo, s ciljem unapređivanja ženskih prava na imovinu, osnivajući se na obaveze koje proizilaze iz zakona na snazi, poboljšanju i ojačanju institucionalnih kapaciteta za pružanje kvalitetnih usluga na rodnoj osnovi.

Poboljšan pristup žena na porodične izvore

MŽK nije radio direktno vezano za ovo pitanje tokom 2017. godine, sem drugih aktivnosti koje su već pomenute.

Poboljšan je stepen u kojim politike i programi EU-a uključuju rodnu perspektivu i poboljšan je nadzor iz rodne perspektive vezano za politike i programe EU-a na Kosovu.

MŽK je nastavio da pruža tehničku podršku za delegaciju EU-a, Ministarstvo za Evropske integracije, Agenciju za rodnu ravnopravnost pri Kabinetu Premijera i Službenicima za rodnu ravnopravnost (SRR) u uključivanju rodne perspektive u programima Instrumenta Pred-Uključivanja (IPP) na Kosovu, uključujući faze planiranja i primene. Kao deo toga, MŽK je podržao takođe i razvoj Plana rodnog akcionog plana delegacije EU-a za godine 2016-2020 na Kosovu.

U međuvremenu, preko posebne podrške KtK-a, MŽK je dao doprinos iz rodne perspektive u izveštajima o napretku, Agendi Evropske Reforme, političkim dijalozima i Nacionalnom programu za primenu sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (NPPSSP) na Kosovu. Takođe, u novembru, MŽK je objavio dokument politika, *Progres Kosova u približavanju njenih zakona sa zakonima EU-a o rodnoj ravnopravnosti*. Napisani dokument od dva poznatih advokata i veštaka za rodnu ravnopravnost, Sylvia Cleff le Divellec i Katharina Miller, ocenjuje meru u kojoj su zakoni Kosova približeni sa *Acquis-om* za rodnu ravnopravnost EU-a. Dokument identificuje nedostatke i daje preporuke za bolju harmonizaciju zakona Kosova sa *Acquis-om*.

Štaviše, MŽK u bliskoj konsultaciji sa njenim članovima, OCDŽ-ovima, partnerima i drugim interesnim stranama, izradila je *Strategiju za Integraciju rodne perspektive u procesu pridruživanja u EU-u*. Ova strategija će voditi naredno zastupanje MŽK-a i njegovih partnera u pravcu unapređivanja rodne perspektive u procesu pridruživanja u EU. Dok se strategija fokusira na Kosovu, ona takođe dobija

regionalnu perspektivu, imajući u vidu sličnosti sa situacijama zemalja Zapadnog Balkana (ZB) i pristupa EU-a nad njihovim procesima učlanjivanja, kao i potencijalnu snagu vezano za preuzimanje zajedničkog zastupanja u saradnji sa partnerskim OCDŽ-ovima u regionu.

U narednoj godini, planirano je da se objave tri zastupajuća dokumenata vezano za izmenu modaliteta fondova EU-a koja su na raspolaganju za žene, uključivanje rodne perspektive u finansijskim i razvojnim dokumentima Instrumenta za pomoć Pred-Pridruživanja (IPP) i procenu sprovođenje rodnog akcionog plana 2016 - 2020 (RAP II) Saveta Evropske Unije u državama u regionu.

PROCENA RADA MŽK-a

Na svakom sastanku i obuci koji su organizovani tokom 2017. godine, članovi MŽK-a su ocenili rad MŽK-a preko upitnika (puni rezultati su na raspolaganju prema zahtevu).

Tokom godišnje skupštine za evaluaciju rada MŽK-a, članice su anonimno visoko ocijenili rad MŽK-a. Takođe, rad MŽK je veoma cenio i finansijske pristalice. Ispod su neki komentari iz lista za ocenjivanje:

"Vrijedno, čak i potrebno kako bi se postigla održivost uspeha" - Organizacija članica,

"Vrlo važno, komuniciranje sa članicama, razmjena informacija među organizacijama" - Organizacija članica "

"Vrlo dragoceni, sastanci mreže su veoma važni, jer svaki put kada se okupimo dođemo do mnogo dobrih ideja" - pojedinačni član "

"Vrlo dobro, uvek su spremne pomoći i podržati naše aktivnosti" - organizacija članica "

"Najveća dostignuća Mreže su Fond Žena Kosova i objavljivanje izvještaja" - Organizacija članica "

"Samo nastavite biti inspiracija za sve nove generacije koje dolaze" - Partner ili Prijatelj/ica

"Mreža zaslužuje priznanje svake godine od svih institucija, veoma smo zahvalni što imamo mrežu" - Donator

FINANSIJSKI IZVEŠTAJ MŽK-a ZA 2017. GODINU

Finansijski izveštaj u nastavku sadrži informacije do 31. decembra 2017. godine.

Donatori	Projekti	Balans sredstva koja se prenose iz 2016. godine	Sredstva dobijena u 2017. godini	Različiti prihod iz 2017. godine	Ukupna sredstva za 2017. godinu	Vraćena sredstva	Grantovi članicama MŽK-a	Programski i operativni troškovi	Ukupni troškovi 01.01.2017 - 31.12.2017	Balans sredstava koji se prenosi u 2018. godinu
Austrian Development Agency (Austrijska Agencija za Razvoj) 8299-01/2014	Inicijativa Zagovaranja za Prava Žena 15.12.2014-30.12.2017	135,762	2,526	47,200	185,489		43,408	142,081	185,489	

External Action of the European Union (Spoljna Akcija Evropske Unije) 2014/354-401	Jačanje uloge ženskih organizacija civilnog društva u promovisanju ljudskih prava i političkog učešća žena 01.01.2016 - 31.12.2017	37,300	66,732	15,358	119,389		56,434	62,955	119,389	
Kvinna till Kvinna – KO01SID I 6-31005	Dalje jačanje rodne ravnopravnosti u procesu pristupanja Kosova EU	21,902	21,935		43,837			43,013	43,013	824

	01.01.2017 - 31.12.2018									
Kvinna till Kvinna – BN55SID16	Integriranje rodne perspective IPA programira nje za zemlje zapadnog Balkana 01.09.2017 - 31.12.2017		25,245		25,245			22,341	22,341	2,904
UN Women 00096919	Podrška ženama preživjelim seksualnog nasilja 01.03.2017		221,605		221,605		180,457	41,148	221,605	

	- 31.12.2017								
EU Office in Kosovo IPA (Kancelarija EU na Kosova IPA)	Podrška integrisanja rodne perspektive za IPA programiranje na Kosovu u 2016. godini 17.12.2015-30.06.2018	20,412	34,970		55,382			42,021	42,021
Swiss Contact Promoting Private Sector Economy (Švicarski kontakt koji	Projekat za prava na imovinu 01.04.2016 - 30.05.2017	2,857	11,763		14,620			14,620	14,620

promoviše ekonomiju privatnog sektora)									
GIZ GMBH 83207641	Pravna i administrativna reforma na Kosovu 21.09.2015-30.03.2017		570		570			570	570
Action for Mother and Children (Akcija za Majke i Decu)	Koalicija za zdravlje i seksualna reproduktivna prava		1,767		1,767	1,767			
Individualne donacije preko Instituta za	Generalno		1,740		1,740				1,740

upravljanje istokom i zapadom										
Heart and Hand Foundation (Fondacija Srce i Ruka)	Generalno		877		877			877	877	
Individualni donatori MŽK-a i članarine	Generalno		18,102		18,102			13,109	13,109	4,993
Schweiz Fluechtlings hilfe	Prihod od usluga nuđenih od MŽK-a		452		452					452
Ukupno		218,234	408,285	62,558	689,076	1,767	280,300	384,502	664,802	24,274

KOSOVO WOMEN'S NETWORK (KWN)
BRJETI I GRAVE TE KOSOVES (BrGK)

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To: EXECUTIVE MANAGEMENT OF KOSOVO WOMENS NETWORK (KWN)
PRISHTINA

Opinion

We have audited financial statements of "Kosovo Women's Network (KWN)" (the Company), which comprise the statement of financial position at 31 December 2017, and the statement of comprehensive income, statement of changes in equity and statement of cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies. In our opinion, the accompanying financial statements present fairly, in all material respects, give a true and fair view of the financial position of the Company as at 31 December 2017, and of its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs).

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in this auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Company in accordance with International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA) Code, together with the relevant independence requirements set out in our auditors' terms of engagement with the Company, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Key Audit Matters

Key audit matters are those matters that, in our professional judgment, were of most significance in our audit of the financial statements of the current period. These matters were addressed in the context of our audit of the financial statements as a whole, and in forming our opinion thereon, and we do not provide a separate opinion on these matters.

Continuity

The financial statements have been prepared on an ongoing concern basis, the management is not aiming at the liquidation or termination of their activity for the next 12 months. The audit did not identify the existence of events or conditions which create doubts about the ability of the ongoing continuation of the organization's activity.

Information other than Financial Statements

Information, financial or non-financial, differing from the audited financial statements and the report of the auditors on the statements included in the annual report of the entity and inconsistent material of the financial statements or the recognitions provided by the auditors during the auditing process, each of which can cast the reliability of the financial statements and the auditors report on the consolidated financial statements, have not been identified.

Responsibilities of the Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

The Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with IFRSs, and for such internal control as the management determines if it is necessary in enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Company's ability to continue as an ongoing concern, disclosing as applicable matters related to an ongoing concern and using the going concern basis of

KOSOVO WOMEN'S NETWORK (KWN)
RRAETI I GRAVE TE KOSOVËS (RGK)

accounting system management either intends to facilitate the Company or to cause optimism, or for no realistic alternative but to do so;

These changes will govern those responsible for examining the Company's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of Financial Statements

Our objectives are to obtain a reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of those financial statements.

As part of audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of material misstatement due to fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omission, misrepresentation, or the override of internal control;
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances for that audit, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Company's internal control;
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures by management;
- Conclude on the appropriateness of management's use of going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Company's ability to continue as a going concern. If a material uncertainty exists, we are required to draw attention to that uncertainty in our auditor's report or in the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions could occur which may require a modification to the going concern assumption;
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the audit plan and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

Klermeti
Mentoring Auditor
Bld. "Kosova" No. 1
1000 Prishtina
Republic of Kosovo
Tel: +389 44 126 021
Email: shemsiela@qipgk.com

Dates
15.04.2008
Pratim

Shemsiela Syla
SHEMSELA SYLA
MENTORING AUDITOR
+389 44 126 021, Prishtina
shemsiela@qipgk.com

Page 4 of 12

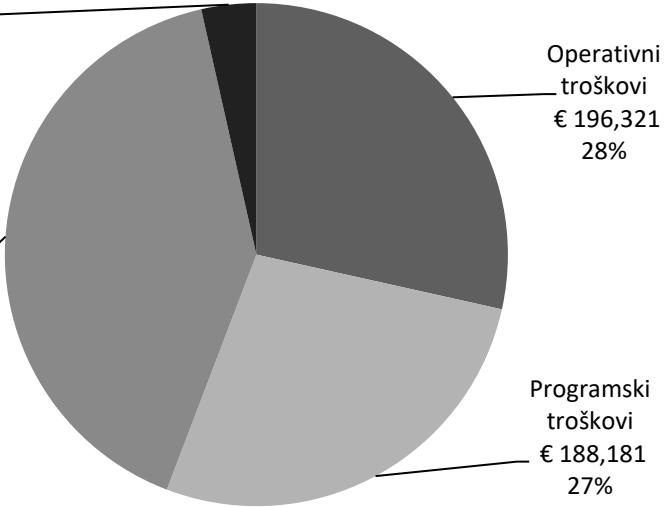

Sredstva
koja trebaju
biti
prenošena u
2018. godinu

€ 24,274
4%

Grantovi
podeljeni
članicama MŽK-a
€ 280,300
41%

Podela troškova za 2017. godinu

Kao što je ilustrovano na grafikonu, 28% troškova su operativni troškovi MŽK-a i 27% su programski troškovi. Ostali troškovi programa uključuju grantove dodeljene preko Fonda Žena Kosova u ukupnom iznosu od 41%. Krajem 2017. godine, 4% sredstava se prenosi u 2018. godine.

O NAMA

Upravni odbor MŽK-a

Besnik Leka, Predsednik odbora, Koordinator projekta, CARE International na Balkanu

Dua Dauti, Vodeća za rukovođenje ugovorima, KESCO (januar-april 2017)

Zana Hoxha Krasniqi, Izvršna direktorka, Artpolis

Jeta Krasniqi, Vodeća za rukovođenje projekta, Demokratski Institut Kosova

Hana Marku, Istraživačica i pisac

Elmaze Gashi, Izvršna direktorka, Alter Habitus (januar-avgust 2017)

Valdete Idrizi, Izvršna direktorka, Platforma CiviKos (januar-avgust 2017)

Shqipe Gjocaj, Aktivistkinja, pisac (jul-decembar 2017)

Magbule Hyseni, Šefica departmana, Inicijativa za razvoj poljoprivrede Kosova (IADK) (septembar - decembar 2017)

Savetodavni odbor MŽK-a

Delina Fico, Rachel Wareham, Behar Selimi, Vjosa Dobruna, Marte Prekpala, Shqipe Malushi, Lepa Mlađenović

Osoblje MŽK-a u 2017. godini

Igballe (Igo) Rogova, Izvršna Direktorka

Besa Shehu, Menadžerka za Finansije i Administraciju

Nicole Farnsworth, Direktorka Programa i Vodeća Istraživačica

Zana Rudi, Menadžerka Projekta

Nertila Qarri, Koordinatorka Projekta

Alba Loxha, Koordinatorka za Odnose sa Javnošću

Donjetë Berisha, Asistentica za Odnose sa Javnošću

Adelina Berisha, Koordinatorka za Zastupanje

Iliriana Banjska, Analistkinja za Rodna Pitanja

Gentiana Murati, Koordinatorka Fonda Žena Kosova

Gresa Rrahmani, Pravna Savetnica

Mirjeta Dibrani, Asistentkinja za Grantove

Dielzra Olluri, Asistentkinja Projekta Fonda Žena Kosova

Nerina Guri, Asistentkinja Projekta Rodno Odgovornog Budžetiranja

Miranda Avdullahu, Asistentkinja Projekta Rodno Odgovorno Budžetiranje

Shkumbin Asllani, Koordinator Projekta za Prava Žena na Imovinu

Ardita Avdija, Praktikantica za Odnose sa Javnošću

Dobrovoljci MŽK-a u 2017.

Svaka inicijativa MŽK-a je obuhvatala nekoliko dobrotvornih ljudi. Možda nisu svi ovde obuhvaćeni. MŽK želi da prizna njihov važan doprinos. Tri dobrotvornih ljudi koji su pomagali u kancelariji MŽK-a su: Andrea Pulido, Vannesa Robinson i Lauren Hanna. Takođe, dobrotvorni rad su vršili i 23. devojčica iz Girls Coding Kosova.

Istraživači i anketari MŽK-a za kratak vremenski period

Veoma smo zahvalni istraživačima i anketarima koji su radili bez odmora kako bi okončali istraživanje (po abecednom redu):

Ardian Batusha
Dardan Hoti
Diellëza Rama
Gentiana Ramadani

Podržavaoci/ individualci MŽK-a

Ada Shima
Afërdita Thaqi
Alba Loxha
Alison Greig
Ana Jara Gómez
Anna Di Lellio
Angelika Arutyunova
Arbër Sylejmani
Ariana Qosaj-Mustafa
Ashley Faye
Arlinda Kadriu
Besa Shehu
Dea Pallaska O'haughnessy
Delina Fico

Elisabeth Kaestli
Englantina Shala
Ermira Cacaj
Ethel Farnsworth
Etleva Durmishi
Fatime Jasiqi
Frank Farnsworth
Hana Marku
Hans Fridlund
Hermonda Kalludra
Hidajete Vokshi
Ideal Hoxha
Igballe Rogova
Itziar Mujika
Kathleen Noh
Katja Goebbel

Krenar Basha
Laura Prescott
Lepa Mladjenovic
Lumnije Mehmeti
Margen Cuko
Merita Shasivari
Merve Atilla
Mevlude Murtezi
Morgan Stanley
Naime Bllaca
Nicole Farnsworth
Njomëza Zejnullahu
Nuriye Cacaj
Rachel Cleary
Rrezarta Veseli
Sadete Gerbeshi

Sasha Linney
Shega Emini
Shengjile Bektashi
Sherafedin Shehu
Shpresa Gosalci
Shqipe Mehmeti
Shqipe Murati
Shqipe Pantina
Sue Farnsworth
Tracy Aron
Vedat Gashi
Vlora Bllaca
Xhevrije Doroci

Organizacije članice MŽK-a

#	Organizacije	Adresa	Predstavnik
1	Alma	Ul. Shpëtim Bojku, Br.1, Peć	Shemsije Seferi
2	Alter Habitus	Priština	Eli Gashi
3	Arta	Ul. Vetërniku 1, Behar Begolli, Br.23, Priština	Hafije Qyqalla
4	Artpolis	Ul. Shaban Polluzha, B.b., Priština	Zana Hoxha Krasniqi
5	ATO	Ul. Wesli Clark Bb., Vučitn	Fikrije Ferizi
6	Aureola	Kompleksi Avalla, B/l, Br.4, Priština	Sanije Grajçevci
7	Omladinska budućnost Glogovca	Glogovac	Argjentina Fazlija
8	Akcija za majku i dete	Ul. Perandori Dioklician, Br. 14, Tophane, Priština	Mrika Aliu
9	Bardha	Priština	Raza Sadija
10	Bliri	Glogovac,	Mahije Smajli

11	Center for Education and Community Development - Friends	Kulturni centar, II sprat, Mitrovica	Valbona Sadiku
12	Code of Education	Priština	Mimoza Stanovci
13	Centar za promovisanje zdrave porodice	Ndue Perlleshi 1/4, Priština	Sevdije Salihu
14	Otvorena vrata	Tringë Smajli, Br. 72, Priština	Belgjyzare Muharremi
15	Ruka Ruci	Ul. Mbreti Zog, Br. 59, Prizren	Vjosa Curri
16	Down Syndrome Kosova	Bela česma, Br. 72, Dardanija, Priština	Sebahate Beqiri
17	Drena	Glogovac	Zymrije Qorri
18	Kolevka osmeha	Ul. Luigj Gurakuqi 39, Đakovica	Time Zenuni
19	Dita	Priština	Afërdita Zeneli
20	Vredne ruke „Dora“	Lipljane	Mihane Avdullahu
21	EMINA – Grupa bošnjačkih žena	Ul. 7 Shtatori, Jakup Ferri, Mitrovica	Fata Zatriqi
22	Eliona	Suva Reka, Vranić	Arife Kolgeci
23	Era Fruit	Batlava, Podujevo	Xhylie Statovci
24	FANA	Ul. Zhuj Selmani, Br. 103, Peć	Fane Gashi
25	Vizionerska žena XXI veka	Selo Bregdrini, Has, Prizren	Marte Prekpala

26	Aktivne žene Đakovice	Ul. Sulejman Vokshi, Br. I, Đakovica	Valbona Doli Rizvanolli
27	Flaka	Ul. Skenderbeu, Lipljane	Melihate Dedushi
28	Fondacija za obrazovanje i razvoj (F.E.ZH.)	Sunčani Breg - Zona e Lindjes, Li. 12, Br. 7, Priština	Vjollca Zeqiri
29	Demokratski forum žene (FDG)	Ul. Mbretëresha Teutë, Br. 103, Peć	Myzaferë Ibishaga
30	Fondacija za socijalni razvoj	Priština	Laura Berisha
31	Žene rudara	Selo Suvi Do, Mitrovica	Emine Tahiri
32	Savremena žena	Ul. Bajo Topulli, Br. 7, Prizren	Fetije Mehmeti
33	Božanstvena žena	Ul. Sadullah Brestovci, Gnjilane	Igballe Hajdari
34	Girls Coding Kosova	Ul. Ganimete Tërbeshi, Br. 2, Priština	Blerta Thaçi
35	Žena poljoprivrednica	Orahovac	Habibe Haxhimustafa
36	Gratë Beyond the Rainbow	Priština	Valbona Voca
37	HANDIKOS, Žene sa ograničenim sposobnostima	Dardanija B 1/5, Priština	Mehreme Llumnica
38	Hendifer	Ul. Ramadan Rexhepi, Br. I, Uroševac	Fazile Bungu

39	Handikos Mitrovica	Mitrovica	Myrvete Hasani
40	Inicijativa za razvoj poljoprivrede Kosova (IADK)	Ul. Ulqini, Br. 74, 40.000, Mitrovica	Magbule Hyseni
41	Inicijativa za integraciju zajednica (IPIK)	Prizren	Shemsije Krasniqi
42	Institut aplikativne psihologije "Alpha"	Ul. Josip Rela, Br. 29 (blizu osnovne škole „Meto Bajraktari“), Priština	Neki Juniku
43	Inicijativa kosovske žene	Đakovica	Eranda Kumnova Baçi
44	Omladinska inicijativa za integraciju	Orahovac	Besime Rrustemi Bytyqi
45	Kelmendi	Selo Lipa, Zvečan	Valbona Kelmendi
46	Komitet slepih žena Kosova (KGVK)	Sunčani Breg, Ul. Gazmend Zajmi, Zgrada standarda, Priština	Bajramshahe Jetullahu
47	Konvita	Dolak, Vučitrn	Merita Selimi
48	Košarkaški klub kolicama (KBK) "Marsi"	Prizren	Nafije Gashi
49	Socijalni klub Jeto	Priština	Vjosa Shehu
50	Legjenda	Vitina	Melihate Osmani

51	LIRA	Priština	Valire Buza
52	Lulebora	Mentor Retkoceri, Br. 9b, Priština	Selvete Gashi
53	Lulishtja	P. F. Keqekollë, Dabishevc	Sadije Dulahu
54	LUNA	Prilluzhë, Vučitrn	Stanica Kovacevic
55	Malësorja	Ul. Fan Stilian Noli, Priština	Shehrije Gërbeshi
56	Zaštitи tvoja prava	Ul. Hime Mushkolaj, Bb., Dečani	Merita Binakaj
57	Medica Kosova	Ul. Luigj Gurakuqi 39, Đakovica	Veprore Shehu
58	Mogućnost	Ul. Vëllezërit Dragaj, Br. 4, Mitrovica	Hasime Tahiri Hasani
59	MEDIKA BL	Kalabrija	Bukurije Leti
60	Mi smo deo sveta	Ul. Lidhja e Pejës Bb., Peć	Gjylfidane Morina
61	Organizacija nezavisne kosovske žene (OGPK)	Magistrala Kosovo Polje - Priština	Rudina Llapashtica
62	One to One Kosova	Ul. Caraleva, Br. 36, Prizren	Merita Halitaj
63	Organizacija osoba sa mišićnom distrofijom Kosova (OPDMK)	Ul. Zahir Pajaziti, Bb., Prizren	Resmija Rahmani
64	Međuopštinska organizacija slepih i osabljenim vidom	Ul. Hysen Rexhepi, Bb., Prizren	Miradije Buqaj
65	NVO SHIPPL	Ul. Mbretëresha Teutë, Bb., Peć	Ardiana Gorani

66	Operacija oporavka	Ul. Flori Lauri, Br. 16, Peć	Clara Ines Zapata Cardona
67	Nevladina organizacija za staranje nad repatriiranim ženama „Amza“	Ul. Lidhja e Pejës, Kosovo Polje	Violeta Berisha
68	Naš raj	Babush i Muhaxherëve, Lipljane	Sylbije Sahiti
69	Partners Kosova Center for Conflict Management	Dardanija, SU 1/2, treći sprat, Br. 11, Priština	Shukrije Gashi
70	Oslonac	Ul. 28 Nëntori, Bb., Srbica	Ajnishahe Halimi
71	Psihoterapeuti na delu	Ul. Dardanija, Br. 1, Gnjilane	Sevdije Musliu
72	Centar optimističkih žena	Priština	Emine Mehmeti
73	Centar žena za ruralni razvoj	Bostan, Novo Brdo	Shefkije Mehmeti
74	Kosovski centar za borbu protiv raka dojke JETA/VITA	Ul. Tringë Smajli, Priština	Nafije Latifi
75	Kosovski centar za rehabilitaciju preživelih od torture (QKRMT)	Ul. Hamëz Jashari, 16 b/2, 10000 Priština	Feride Rushiti Sebahate Pacolli

76	Kosovski centar za rodne studije (QKSGJ)	Nëna Terezë, Br. 18/I, Priština	Luljeta Demolli
77	Psiho-socijalni centar "Aureus"	Ulpijana, D1 Hyrja 8, Br. 7, Priština	Myrvete Ahmetaj
78	Centar za istraživanje i rodne politike (QHPGJ)	Ul. Josip Rela, 13/18, Priština	Vjollca Krasniqi
79	Centar za zaštitu i rehabilitaciju žena i dece „Liria“	Ul. 28 Nëntori, Bb., Gnjilane	Nazife Jonuzi
80	Centar za zaštitu žrtava i sprečavanje trgovine ljudskih bića (MVPT)	Ul. Pashko Vasa, 11 A, Priština	Hamijet Dedolli
81	Centar za dobrobit žena (QMG)	Ul. Xhevhat Begolli, Br. 9, Peć	Ardita Ramizi Bala
82	Centar za promovisanje prava žena	Tržni centar, Br. 42, Glogovac	Kadire Tahiraj
83	Centar za obuke i rodne studije (QTSGJ)	Ul. Luan Haradinaj, 9/4, Priština	Diamant Binaku
84	Centar za osnaživanje žena (QFG)	Priština	Merita Mustafa

85	Kosovski centar za razvoj i multikulturalnu integraciju	Ul. Fehmi Agani, Br. 17, Đakovica	Elvane Qorri
86	Centar za promovisanje zdrave porodice	Priština	Sevdije Salihu
87	RIKOTTA	Ul. Adem Gllavica, Br. 48, Priština	Pranvera Bullaku
88	RONA	Ul. Ilaz Agushi, Priština	Serbeze Sylejmani
89	Mreža organizacija Romskih, Aškalijskih i Egipćanskih žena Kosova (RROGRAEK)	Ul. UÇK, stan br. I, Priština	Shpresa Agushi
90	Ruka + Ruci	Ugljare, Kosovo Polje	Nevenka Rikaljo
91	Speranza	Kulturni centar „Rexhep Mitrovica“, Mitrovica	Ajhan Prekazi
92	Privredno udruženje žena SHE-ERA	Ul. Qemajli, Br.9, Qarshia e Jupave, Đakovica	Mirlinda Kusari Purrini
93	Udruženje advokata NORMA	Ul. Afrim Vitia, Br. 3/1, Priština	Valbona Salihu
94	Udruženje žena sa ograničenim	Ul. Zahir Pajaziti, Bb., Prizren	Drita Vukshinaj

	sposobnostima „Žene za žene“		
95	Udruženje gluvih žena (SHFSH)	Ul. William Volker, Br.53, Prizren	Krenare Hajredini
96	Udruženje poljoprivrednika i poljoprivrednica "Rukolla"	Prugovac	Sanije Berisha
97	Udruženje poljoprivrednika i poljoprivrednica „Nada Lapa“	Podujevo	Selvete Fetahu
98	Udruženje žena „Begatia“	Selo Gornja Kлина, Srbica	Hyra Tahiri
99	Udruženje žena „Medica Gjakova“	Ul. Fadil Nimani, Br. 34, Đakovica	Mirlinda Sada
100	Udruženje žena pčelarka (SHGB) "Okarina e Runikut"	Runik, Srbica	Fetije Smakaj
101	Udruženje žena Prozor	Selo Krajmir, Lipljane	Hanife Qeriqi
102	Udruženje žena Svetlo Kruševa (ShGDK)	Dardanija SU 4/4, FS, Veliko Kruševo, Orahovac	Ola Syla

103	Udruženje žena poljoprivrednica „Malo Kruševo“	Malo Kruševo, Bregdrini, Prizren	Dile Prekpalaj
104	Udruženje žena GORA	Ul. Haxi Zekaj, Br. 20, Priština	Sevdija Ramadani
105	Udruženje žena iz Mitrovice za ljudska prava	Ul. Isa Boletini, Mitrovica	Vetone Veliu
106	Udruženje Inicijativa žena	Ul. Dëshmorët, Bb., Dragash	Xhejrane Lokaj
107	Udruženje za obrazovanje i staranje o porodici (SHEPF)	Ul. Nënë Tereza, Br. 181, Đakovica	Bahrije Deva
108	Udruženje slepih	Ul. Xhelal Hajda, Orahovac	Xhyllerije Bytyqi
109	Udruženje žena	Đakovica	Qefsere Kumnova
110	Udruženje žena „Arlinda“	Ul. Ruzhdi Shabani, Magura	Bedrije Krasniqi
111	Udruženje žena „Gruri“	Glogovac	Valdete Hisenaj
112	Nada & Kuće dece	Taslixhe, Priština	Valbona Çitaku
113	Orlovi Dardane	Kushnica, Gračanica	Havushe Bunjaku
114	Udruženje kosovskih babica	Priština (Ginekološka i akušerska klinika KUCK)	Magbule Elezi
115	Top Radio	Ul. Sadik Pozhegu, Đakovica	Violeta Dema
116	Together in Progress	Ul. Tringë Smajli, Priština	Arberesha Maloku

117	Tradicija žene na Kosovu	Gnjilane	Lirije Orana
118	Udruženje Žena - Povratnica „Naš Dom“	S. Prekovce bb, 16000 Novo Brdo	Vesna Stajic
119	Udruženje Poslovnih Zena WBA	Mitrovica sever	Olivera Milosevic
120	Venera	Ul. Shpëtim Bojku, Br. 1, Peć	Miradije Gashi
121	Violeta	Barilevo, Priština	Bedrije Shala Pireva
122	Vita - Jeta	Ul. Lidhja e Prizrenit, Br. 132, Priština	Ajshe Nuhiu
123	Volja žena	Ul. 2 Maji, Studime, Vučitrn	Lirije Haziri
124	Vizonida	Shtimlje	Fatlume Rexhepi
125	Valbona	Selo Slovi, Lipljane	Valbona Sopa

Dodatak 1. Grantovi Fonda Žena Kosova za 2017. godinu

Naziv organizacije	Naziv projekta	Iznos	Informacija o inicijativi	Rezultati inicijative
10-ta runda				
Akcija za majku i dete	Zastupanje za proširenje informativnog plana i programa u informativnim centrima za zdravlje žene i obučavanje osoblja u centrima	3,995.00€	Obučeno je 22. medicinskih profesionalaca o temi depresije nakon rođenja i takođe su angažovani na predavanju teme u razredima za majke. Otvoren je centar „Razredi za majke“ u Glavnom centru porodične medicine u Prizrenu. Takođe, razvijen je informativni video o depresiji nakon porođaja.	Realizovan je sastanak sa predstavnicima Medicinskog fakulteta u Univerzitetu u Prištini, kako bi uspostavili kontinuiranu saradnju između AMC-a i Univerziteta, preko angažovanja studenata u projektima AMC. Kroz zastupanje kod rukovodstva divizije za zdravlje majke i dece u Ministarstvu Zdravlja, depresija nakon porođaja je integriran u obrazovnom planu i programu u razredima za majke.

Psihoterapeuti na delu	Osnajivanje žena koje su žrtve seksualnog nasilja i torture tokom sukoba na Kosovu, u regionu Gnjilana	3,595.00€	Identifikovano je 30. preživelih osoba seksualnog nasilja tokom rata u Opštini Gnjilane, i podignuta je svest 180. žena vezano za njihova prava. Takođe, ovim ženama je pružena psihološka po njihovim potrebama i zahtevima.	Realizovani su sastanci za zastupanje kod službenika lokalnih institucija i službenicima Zavoda za zapošljavanje u opštini Gnjilane, preko kojih je zaposleno 11. žena preživelih od seksualnog nasilja.
Kosovski centar za rodne studije	Rodna ravnopravnost u pravcu pridruživanja EU-u	3,000.00€	Podignuti su kapaciteti 33. predstavnika 8. nevladinih organizacija iz opštine Prizren. 40. učesnika obuka su osvećeni o zastupanju, rodnoj integraciji i rodnoj ravnopravnosti	Održani su sastanci zastupanja sa službenicima Ministarstva za Evropske Integracije (MEI) i službenicima iz opštine Prizren. Preko ovih sastanaka, podignuta je svest o primeni rodno osetljivih politika. KCRS je takođe izradio Vodič „Rodna ravnopravnost u procesu pridruživanja Kosova u EU- Vodič za zastupanje“, za koji

			u procesu pridruživanja Kosova u EU.	su MEI i opština Prizren izrazili obećanje da će ga koristiti.
Institut Alpha	Zaštita ljudskih prava i zatvorenih žena na Kosovu preko njihove socijalizacije	3,985.00€	Održano je 6. obuka sa 20. zatvorenih žena u Korektivnoj instituciji u Lipljanu, sa temom: Veštine komuniciranja, Veštine rešavanja sukoba, Prevazilaženje frustracija, Stres i njegovo prevazilaženje, Emotivno obrađivanje, Fobije i način njihovog prevazilaženja	Održani su sastanci zastupanja sa oficirima u Korektivnoj instituciji Lipljana, u oblasti realizacije i zaštite ljudskih prava.
Udruženje pravnika Norma	Osnajivanje žena preko povećanja	3,995.80€	Organizovani su informativni sastanci za 300 žena i devojaka, iz opština: Prizren, Uroševac, Podujevo i Gračanica. Na ovim sastancima učesnice su	Poslat je zahtev za Sudski savet Kosova i Notarsku komoru, za revidiranje zaključenih slučajeva imovina i nasleđivanja u 4. Osnovnih sudova, u: Prizrenu, Uroševcu, Podujevu i Gračanicu. Na osnovu ovih revidiranja, analizirani su podaci, problem i poteškoće na koje

	transparentnosti institucija		informisane vezano za njihova prava na imovinu i nasleđivanju.	nailaze žene tokom realizacija svojih imovinskih prava. Na osnovu prikupljenih podataka iz revidiranja, sastavljen je izveštaj koji je predstavljen na okrugлом stolu.
NVO Bliri	Budi deo i pomozi u sprečavanju vekovnih bolesti	2,990.00€	Organizovano je 20. informativnih sastanaka tokom kojih je 263 žena i devojaka iz opštine Glogovac osvećeno vezano za njihova zdravstvena prava, kao važnosti zdravstvene nege.	Uspešno su održani sastanci za zastupanje kod Glavnog centra porodične medicine u opštini Glogovac, i obezbeđene su besplatne ginekološke i mamografske usluge za 28. žene i devojke.
NVO Rona	Zastupanje za osnaživanje žena poljoprivrednica u selima Mališeva	3,972.00€	Organizovano je 10. informativnih sastanaka za 125. žena opštine Mališevo, koje su osvećene o njihovim pravima i o mogućnošći dobijanja i finansijske podrške za	Održani su sastanci zastupanja sa Službenicom za rodnu ravnopravnost, sa kojom je zajedno izrađen Strateški plan za razvoj žena poljoprivrednica i Mogućnošću podrške od strane opštine Mališevo. Kao rezultat ove inicijative, 11. žena su uzele hrabrost da otvore male porodične

			razvoj porodičnih ekonomija u poljoprivredi.	biznise za kultivaciju lekovitih bilja, kao i za preradu voća i povrća.
Udruženje Inicijativa žena	Vreme za novi politički duh	3,995.00€	Održani su informativni sastanci u 5. sela opštine Dragaš, vezano za važnost učešća žena i devojaka u procesima odlučivanja u opštini, gde je prisustvovalo 150 žena i devojaka ove opštine.	36. žena i devojaka iz ove opštine su se učlanile u raznim političkim strankama.
Handikos Mitrovica	Osnaživanje žena sa ograničenim sposobnostima preko podizanja svesti o njihovim imovinskim pravima	3,946.00€	Organizовано је 8. informativnih sastanaka на којима су учествовали 100. чланова, особе са ограниченим sposobностима, из Mitrovice, Vučitrna и Srbice током којих су информисани о njihovim	10. individualnih slučajева је размотreno и анализирano у individualним sesijama između правника и чланова са ограниченим sposobnostima, tokom којих sesija су припремљени потребни документи за dalje procese за реализацију imovinskih i naslednih prava.

			imovinskim i naslednim pravima.	
Udruženje žena „Malo Kruševac“	Unapređivanje žena i devojaka u ruralnim predelima	3,000.00€	Održano je 5. sastanaka zastupanja kod Direkcije za obrazovanje, Centra za stručno ospozobljavanje, Direkcije za imovinu i ruralni turizam, Direkcije za poljoprivredu i ruralni razvoj i Direkcije za socijalnu zaštitu, tokom kojih je zastupano sa 12. dobitnika inicijative vezano za opštinske programe za podržavanje žena. Tokom ove inicijative su održane i obuke o	4. dobitnika obuka su zaposleni u tački za prikupljanje mleka ovog udruženja. Sem njih, 8. žena je registrovano u Zavodu za zapošljavanje, od kojih su se 2. zaposlike (frizerka i računovodstvo). Takođe, 2. druge žene su se prijavile za subvencije (plastenike) i 2. druge žene za poljoprivrednu opremu u Direkciji za poljoprivredu i ruralni razvoj.

			preradi mleka za 10. žena i 2. muškaraca.	
NVO Foleja	Podizanje nivoa obrazovanja o zdravstvenom obrazovanju vezano za važnost porodičnog planiranja i reproduktivnog zdravlja.	3,675.00€	Realizovano je 16. obuka za 167. žena i devojaka romske, aškalijske i egipatske zajednice opštine Prizren, o reproduktivnom zdravlju i njegovoj važnosti.	Uspešno su održani sastanci za zastupanje kod Direktora Regionalne bolnice u Prizrenu, i obezbeđeno je oslobođanje od naplata ginekoloških usluga ultrazvukom i Pap testom za 30. žena ovih zajednica.
Medica Kosova & Kolevka osmeha	Podrška pristupa samohranih majka, pogodenih od rata u programima subvencija za kulturu	7,915.00€	Održano je 20. obuka za 40. žena koje su samohrane majke iz opštine Đakovica o njihovim mogućnostima i pravima za dobijanje državnih subvencija. Takođe, održani su sastanci zastupanja sa lokalnim instrukcijama	10. žena su se prijavile za dobijanje subvencija iz opštine Đakovice, kojim slučajem je jedna žena dobila plastenik i moto kultivator, 6. žena je dobilo moto kultivatore i 1. žena je dobila košnicu pčela i drugu dodatnu opremu za pčelarstvo.

			za dobijanje iz programa subvencija za poljoprivrednu.	
Centar za zaštitu i rehabilitaciju žena i dece „Liria“ & Legenda	Podizanje položaja žene u procesima izgradnje mira i rodnog budžetiranja	7,927.25€	Održane su obuke sa 41. službenika iz opštine Uroševac i onih iz Klokota. Sem obuka, službenici su dobili znanja i o razmeni iskustava sa službenicima iz opštine Kamenica.	Kao rezultat ove inicijative, opština Uroševac je izradila rodnu politiku. Ova opština je sada u fazi planiranja Srednjoročnog okvira, i rodnih analiza vezano za nezaposlenost.
Artpolis & Centar za promovisanje ženskih prava	Upoznavanje i promovisanje prava o reproduktivnom zdravlju i seksualno obrazovanje kroz umetnosti i angažovanja mladih	7,983.00€	Održane su sesije podizanja svesti i razne aktivnosti kroz umetnost, 130. žena i devojaka iz opštine Priština i iz Glogovca su se osvećene o pravima reproduktivnog zdravlja i seksualnog obrazovanja	Partnerske organizacije su zastupale kod Ministarstva obrazovanja, nauke i tehnologije za ubacivanje seksualnog obrazovanja u nastavnim planovima i programima za srednje škole.

II. runda

Savremena žena	Zdravlje i seksualna reproduktivna prava	2,989.00€	Razvili su informativne, obrazovne i savetodavne aktivnosti o seksualitetu, reproduktivnom zdravlju, seksualno prenosive bolesti i abortiranje, ranoj trudnoći. Zastupali su kod Ministarstva za zdravstvo, preko javnog pisma, za bolju primenu Zakona o reproduktivnom zdravlju na Kosovu. Ovo javno pismo sadrži preporuke koje su proizšli tokom održanih sastanaka vezano za ovaj zakon.	Zastupali su kod 8. službenika, predstavnike lokalnih i centralnih zdravstvenih ustanova preko javnih pisma za bolju primenu Zakona o reproduktivnom zdravlju na Kosovu. Oni su informisali i 75. devojčica srednjih škola i različitih univerziteta vezano za reproduktivno zdravlje žena, seksualitetom, prenosive seksualne bolesti, abortusom i ranoj trudnoći.
----------------	--	-----------	---	---

Udruženje žena "ATO"	Moje pravo na imovinu	2,324.50€	Informisali su žene ruralnih predela Vučitrna u vezi sa njihovim naslednjim pravima. Takođe, žene koje su bile zainteresovane da registruju imovinu na svoje ime, dati su im kontakti notara, gde su informisani vezano za postupke koji se trebaju slediti.	Informisano je 85. žena i devojaka opštine Vučitrn o njihovim pravima o nasleđivanju. Takođe, 4. žena su započele postupak za registrovanje imovine na njihovi ime ili u suvlasništvu sa svojim supružnicima.
Udruženje žena „Malo Kruševac“	Stvori i ti biznis, ne ustručavaj se	2,440.00€	Obučili su žene i muškarce vezano za pripremu aplikacija i način prijavljivanja za subvencije u opštini Prizren. Takođe, podržali su i pomogli otvaranje malih porodičnih biznisa.	Zastupali su kod Direkcije za poljoprivredu da grantovi budu dodeljeni na ravnopravan način za muškarce i žene. Ovo udruženje je obučilo 20. žena i 5. muškaraca za način apliciranja za subvencije i podršku od opštine Prizren, gde su 10. od ovih žena pripremili svoje aplikacije za prijavljivanje kod Direkcije za poljoprivredu tokom narednog poziva.

				Sem njih, uz podršku ovog udruženja, 6. žena su otvorile male porodične biznise.
Centar za promovisanje prava žena u partnerstvu sa centrom za promovisanje zdrave porodice	Osnavljanje preživelih seksualnog nasilja tokom rata za realizaciju zakonskih prava	7,305.00€	Održani su sastanci sa ženama i muškarcima gde su informisani o zakonskim procedurama i mehanizmima za status civilne žrtve rata. Pružena je pomoć i podrška u vezi sa popunjavanjem aplikacije za dobijanje statusa civilne žrtve.	Informisano je oko 120. žena i muškaraca o specifičnim pravima koja se garantuju zakonom (pravo na penziju, pravo na prihvatište i rehabilitaciju, kao i pravo na obrazovanje). 120. žena su obučene u popunjavanju dokumentacije za dobijanje statusa civilnih žrtava, koje su spremne da popune obrazac za aplikaciju. Sem toga, dokumentovano je 50. ličnih istorija o zločinima koja su se desila tokom rata na Kosovu.
Udruženje slepih i sa oslabljenim vidom	Podizanje svesti za podršku slepih lica i lica sa oslabljenim vidom	3,753.50€	Održani su sastanci sa predstvincima lokalnog i centralnog nivoa za stvaranje mogućnosti pružanja opštinske podrške za slepa lica i	Uspešno su zastupali kod Direkcije za obrazovanje u opštini Orahovac, gde su 4. slepih deteta uključeni u specijalnoj školi za slepa lica u Peći, i 1. dete sa oslabljenim vidom u redovnom osnovnom

			osobe sa oslabljenim vidom, u oblasti obrazovanja, prostornog planiranja, zapošljavanja stručnog osposobljavanja i rodne ravnopravnosti. Takođe, održani su savetodavni sastanci sa porodicama slepih lica i osoba sa oslabljenim vidom, u cilju podizanja svesti o podržavanju ovih osoba i jednakog obučavanja u porodicama slepih lica.	obrazovanju, i obezbeđeni su razredi za održavanje kurseva za nastavu pisana i čitanja Brajevom azbukom. Takođe, uspešno je zastupano kod Direkcije za Urbanizam u ovoj opštini gde je drumski saobraćaj uključen u urbanističkom planu za narednu godinu. Dalje, 46. slepih lica iz opštine Orahovac sa selima, informisani su o svojim pravima u zdravstvenoj, socijalnoj i pravnoj oblasti, i 50. članova porodica ovih lica su informisani o pravom tretmanu slepih i ravnopravnom tretmanu sa drugim članovima porodice.
Partners Kosova	Zastupanje žena za njihova imovinska i nasledna prava	3,532.00€	Održane su jednodnevne prezentacije i zajedničke prezentacije sa grupama žena iz opštine Glogovac i	Informisano je 85. žena i muškaraca vezano za njihova imovinska prava i o zakonskim putevima koji se trebaju pratiti u trenutku traženja imovine i nasleđa. Izvršeno je 8. nadgledanja u kancelarijama matične službe i katastra, kako bi videli

			Mamuše. Na zajedničkim sastancima, sem dobitnika projekta, učestvovali su i predstavnici relevantnih institucija za imovinska i nasledna prava. Takođe, Partners Kosova, na mesečnoj osnovi, vrši nadgledanje kancelarija matične službe u okviru ovih opština.	koliko imovina se registruju na ime žena i koliko se poštuje zakonski rok za registraciju imovine.
Komitet slepih žena Kosova	Više prava za slepe žene	3,370.00€	Održana je kampanja za podizanje svesti slepih lica i njihovih članova porodice o pravima slepih lica u obrazovanju. Takođe, održani su sastanci zastupanja i okrugli stolovi sa	Informisano je 20. žena i muškaraca vezao za njihova prava u obrazovanju koja su garantovana Zakonom 04/L-092.

			<p>predstavnicima MONT-a, i odbornicima. Takođe, KSŽK je održao debatu u medijama vezano za ovo pitanje, i štampala je brošure u Brajevoj azbuci.</p>	
Udruženje žene Mitrovice za ljudska prava	Žene donosioci odluka	2,175.00€	<p>Održani su sastanci sa liderima političkih stranaka koji će podeliti listu žena kandidatkinja za lokalne izbore 2017. godine. Održane su obuke sa temama: Komunikacija, Debata, Javne prezentacije i rukovođenje. Nakon obuka, kandidatima je omogućeno i javno prezentiranje.</p>	<p>Informisane su i obučene 14. novih kandidatkinja vezano za sposobnost rukovođenja tokom izborne kampanje, organizovane tokom oktobra. Dalje, 4. kandidatkinja iz izborne liste u 2017. godini, učesnice ovih obuka, postale su odbornice u Skupštini Južne Mitrovice.</p>

Organizacija osoba sa mišićnom distrofijom Kosova	Zdravstvena nega je dobra kada ima pristupa za sve	2987.50€	Održaće se predavanja i održaće se zdravstvene posete za žene sa posebnim potrebama, vođeni od specijalista ginekologije, urologije, kardiologije i stomatologije. Tokom predavanja, učesnicima će se dodeliti upitnici vezani za zadovoljstvo i njihove potrebe o zdravstvenim uslugama. Nakon njihovog analiziranja, organizovaće se sastanci za zastupanje kod odgovornih institucija.	Održani su redovni mesečni sastanci sa 20 žena i devojaka, gde su diskutovane razne teme o zabrinutostima i preprekama koje su one imale. Ujedno su organizovana četiri sastanaka, gde su zdravstveni specijalisti održali predavanja. Sastavili su se i upitnici koji služe za sakupljanje specifičnijih informacija o potrebama primarnog zdravstva lica sa mišićnom distrofijom i potrebe njihovih članova porodica. Ove informacije su služile za sastavljanje jednog izveštaja i specifičnih preporuka, koji su kasnije predati institucijama. Zagovaralo se kod predstavnika direkcija za zdravstvo, rodne jednakosti i institucija lokalnog nivoa o poboljšanju dostupa na zdravstvene usluge.
Vita Jeta	Dijabetes kod starijih osoba	2,741.10€	Održaće se predavanja o temama: dijabetes, ishrana, terapija,	284 žena i 43 muškaraca su informisani o raznim temama kao što su: dijabetis, hrana, terapija, higijena osobe sa

			<p>higijena osoba sa dijabetesom, samo-kontrola i osvešćivanje učesnika uzrasta od 50-80 godina, u selima Matičane, Koljevica, Brnjica, Šaškovac i Mramur opštine Priština. Sem predavanja, vršiće se i merenje glukoze glukometrom za oko 400. osoba iz gorepomenutih sela. Takođe, na osnovu podataka za potrebe dobitnika zastupaće se da im se omogući više specijalan lekarski tretman u odgovarajućim</p>	<p>dijabetisom i samo kontrola. Nakon svake lekcije, svakom učesniku je obavljeno merenje glikoze sa ciljem upoznavanja, podizanja svesti i nadzora ove bolesti. Zagovaralo se kod Ministarstva za zdravstvo i Direkcije za zdravstvo i socijalne usluge Opštine Priština, da bi se omogućilo ženama i muškarcima što kvalitetnija zdravstvena nega a posebno usluge za dijabetis.</p>
--	--	--	---	--

			ambulantama ovih zona.	
Centar za osnaživanje žene	Ekonomsko osnaživanje žena – majka glava porodica	2,780.00€	<p>Sastaviće se knjiga sa 40. priča majka koje su glave porodica na osnovu koje će na okruglom stolu da se zastupa kod Ministarstva Pravde, Ministarstva za rad i socijalnu zaštitu, poslanika, sudija, tužioca, advokata, itd. za brže reagovanja pravnog sistema u primeni Zakona o porodici, koji garantuje pravo ženama, konkretnije razmatranje predmeta za alimentaciju i imovinu, koji će znatno</p> <p>Zagovaralo se kod predsednika i službenika Sudskog saveta, Sudova itd., zahtevajući razmatranje slučajeva za alimentaciju i vlasništvo, i ujedno obrađivanje svih zabrinutosti i nepravdi koja su učinjena ženama i njihovoj deci.</p> <p>Štampana je jedna knjiga vodič za samohrane žene koje su zahtevale ovo pravo. Ova knjiga je napisana nakon 24 intervjuja sa ovim ženama. Preko njihovih priča, koje su obeležene inicijalim da bi se zaštitio njihov identitet, stvara se jedna jasna slika kako se razmatranju sudske stvari i problemi na koje one nailaze tokom ovog putovanja.</p>	

			poboljšati finansijsku i stambenu situaciju za žene glave porodica i njihovu decu.	
Luna	Zdravlje žena i sloboda kretanja	2,987.50€	<p>Održće se radionice sa devojkama i ženama srpske i romske zajednice vezano za važnost i njihova zdravstvena prava, s posebnim fokusom kod kancerogenih bolesti. Sem obuka, tokom ove inicijative će se zastupati dva veoma važna pitanja za žene sela Priluža, Gracka i Plemetin opštine Vučitrn: 1) Pružanje ginekoloških usluga u centrima porodičnih medicina i 2)</p> <p>68 žena i devojaka su informisane oko raka dojke i grliča materice, za važnost samo – ispitivanja i podrške ženama pogodjene ovim bolestima. Pružene su individualne konsultacije u vezi sa njihovim zdravstvenim problemima.</p> <p>Dalje, zagovaralo se za pružanje ginekoloških usluga u centrima porodične medicine u selima kao: Prilužje, Plemetin i Gojebul. Ujedno se zagovaralo u Opštini Vučitrn, Ministarstvu za infrastrukturu i Ministarstvu za zajednice i povratak o obezbeđivanju prevozne linje koja će prolaziti kroz ova sela.</p>	

			Obezbeđivanje prevoza iz sela do grada.	
Together in Progress	Od majki – Zastupanje za žene poljoprivrednice opštine Đakovica	2,996.00€	Kreiraće se tri fokus grupa sa temama: 1) Osnazivanje životinjske i poljoprivredne ekonomije, 2) Osnazivanje i asistiranje žena sa stočnom ekonomijom od strane javnih institucija i 3) Mogućnost subvencioniranja za ove biznise. Na svakoj fokus grupi će učestovavati žene dobitnice projekta, predstavnici civilnog društva, službenici Direkcije za ekonomiju i razvoj i Direkcija poljoprivrede, kao i Službenica za	Organizovane su tri fokus grupe sa temama: 1) Jačanje stočarsko / poljoprivredne privrede, 2) Jačanje i pomoć ženama u stočarskoj privredi od strane javnih institucija i 3) Mogućnost subvenciranja za ove biznise, gde su učestvovali žene korisnice projekata, predstavnici civilnog društva, službenici koji su saradivali da bi dali preporuke kako da se obezbedi ženama poljoprivrednicama prostor za prodaju njihovih proizvoda. Ostvaren je zahtev žena poljoprivrednica za koršćenje prostora „Namasđah“ besplatno ili za jedan mali simbolički iznos.

			Rodnu jednakost opštine Đakovica. Nakon objavljivanja izveštaja (nalaza fokus grupa) organizovaće se dva sastanka sa Direkcijom za Ekonomiju i Direkcijom za poljoprivredu kako bi raspravljali o rezultatima fokus grupa, kao i uticaj fokus grupa u izmeni politika za žene poljoprivrednice.	
Inicijativa za integraciju zajednica	Poboljšanje pozicije devojčica i žena preko njihovog uključivanja u odlučivanju u opštini Dragaš.	2,535.00€	Organizovaće se dve obuke sa 40. žena i devojčica iz opštine Dragaš, sa temama kao što su, građanski aktivizam, zastupanje i načini identifikovanja, adresiranja i zastupanja	33 žena su informisane u vezi sa pravima nasledstva, imovine i važnosti njihovog učešća u političkom procesima kao što je donošenje odluka. Uporedo s time, zaposlike su četiri žena koje su bile aplicirale kao opštinski savetnici u Opštini Dragaš.

			<p>o specifičnim pitanjima. Nakon obuke će se održati sastanci za identifikovanje najmanje dva važna pitanja za koje će se organizovati okrugli sto za zastupanje kod predstavnika lokalnih institucija u ovoj opštini.</p>	
Lulishtja	Promovisanje prava žena i osnaživanje njihove uloge u imovinskom nasleđivanju.	2,757.50€	<p>Organizovaće se informativni sastanci sa ženama i devojkama iz sela: Dabiševac, Ajkobila, Glogovica, Marevac i Dumoš opštine Priština i Podujeva. Na ovim sastancima, učesnici će se informisati o njihovim imovinskim i naslednjim pravima.</p>	<p>215 žena i pet muškaraca iz 20 sela opština Prištine i Podujeva su informisani u vezi sa njihovim pravima na imovinu i nasleđstvo. Takođe je pružena pravna pomoć za žene koje su imale potrebe za detaljnije informacije.</p>

			Takođe, žene koje budu zainteresovane da registruju imovinu na svoje ime, biće pomognute o informisanju vezano za procedure koje trebaju pratiti.	
NVO Bliri	Podizanje svesti reproduktivnog zdravlja kod mladih	2,985.00€	Organizovaće se informativni sastanci za 400 učenika srednjih škola o temama, kao što su: Zdravstvena nega, sprečavanje seksualno prenosivih bolesti, kao i bolesti ili događaji ovog veka, kao što su SIDA, droga i pušenje duvana. Sem toga, organizovaće se i informativni sastanci vezano za bolesti kao	400 učenika srednjih škola su informisani o temama kao što su: Zdravstvena nega, prevencije od seksualno prenosivih bolesti, kao i za bolesti ili pojave veka kao što su SIDA, droga i pušenje. Održane su informativne sesije sa 400 žena za bolesti kao što su: rak dojke, i grliča maternice. Uspešno je zagovarano kod zdravstvenih institucija omogućujući im besplatne ginekološke preglede i usluge. Preko ove inicijative 15 žena su primile besplatne ginekološke usluge.

			što su rak dojke i grlića materice. Takođe, Bliri će organizovati sastanke za zastupanje sa predstavnicima projekta, kao i lokalnim zdravstvenim institucijama gde će zastupati za pružanje besplatnih ginekoloških usluga.	
Božanstvena žena	Podizanje svesti građana o pravu na imovinu i nasleđu	2,530.00€	Organizovaće se informativni sastanci za žene i devojčice iz sela: Bresaljice, Velekinca i Mališevo opštine Gnjilane. Na ovim sastancima, učesnice će se informisati o njihovim pravima o imovini i nasleđu. Takođe, nakon svakog	Zagoravano je kod 8 službenika, predstavnika zdravstvenih institucija preko javnih papira o boljoj primeni Zakona o reproduktivnom zdravlju na Kosovu. Dalje, 75 devojaka osnovnih i srednjih škola te studentice raznih univerziteta su informisane u vezi sa reproduktivnim zdravljem, seksualošću, seksualno

			završetka informativnih sesija, dobitnicima projekta će se dati kontakti predavača/ pravnika s ciljem njihovog pomaganja u realizaciji imovinskog i naslednog prava.	prenosivim bolestima, aboritanju i ranoj trudnoći.
Socijalni klub Jeto	Lakši pristup žena u pravosuđu o nesporazumima i imovinskim sporovima	2,222.00€	Biće organizovana 12. sastanaka za podizanje svesti sa 150. žena i devojaka u opštinama Đakovica, Junik i Dečane. U ove tri opštine, realizovaće se po četiri obrazovnih sedница o podizanju svesti žena i devojčica ovih opština, vezano za njihov pristup pravosuđu, tačnije	Organizovano je 13 prezentacija u raznim zajednicama i školama u regionu Dečana, Junik, Đakovice i Prištine. Odvijano je nekoliko kampanja podizanja svesti, okruglih stolova, obuka i seminara koje su imale kao cilj promovisanje ljudskih prava, povećanje učešća u društvenom i privrednom životu za sve uzraste. Ukupno su 129 učesnika bili korisnici ovog projekta, 113 žena i 16 muškaraca. Ujedno je zagovarano kod Ministarstva rada i socijalne zaštite kao i kod Cenara za socijalni rad u opštinama Junika, Dečana i Đakovice. Predstavnici ovih institucija su

			<p>mehanizmu posredovanja. Takođe, biće realizovana 3. sastanaka sa Centrima za socijalni rad ovih tri opština, kako bi se identifikovali slučajevi u kojima su uključene žene i koje imaju mogućnost da koriste postupak posredovanja za rešavanje nesporazuma ili sporova u njihovim imovinskim slučajevima. Takođe, učesnice će biti informisane vezano za pružanje asistencije u realizaciji njihovog prava na imovinu i nasleđivanje od strane</p>	<p>obavešteni o važnosti posredovanja da bi žene i devojke imale mogućnost da izraze svoj volju, da odlučuju o njihovim nesporazumima, da budu u stanju da budu jednake sa drugom stranom kao deo postupka i da budu informisane za rad kancelarija za posredništvo u sedam regiona Kosova.</p>
--	--	--	---	---

			rukovodioca projekta koja je licencirani posrednik.	
Handikos Mitrovica	Pristup žena i devojčica sa ograničenim sposobnostima u zdravstvenoj nezi	3,531.25€	Biće angažovano 8. predavanja sa 100. članova ove organizacije vezano za temu „Pristup žena/devojčica sa ograničenim sposobnostima u zdravstvenoj nezi“. Takođe, biće organizovano 10. individualnih sesija među korisnicima iz predavanja i doktorke, gde će se pružiti potrebne lekarske usluge za reproduktivno i porodiljsko zdravlje,	Organizovano je osam informativnih sastanaka, gde su učestvovala 100 člana, lica sa organičenim sposobnostima i članovi njihovih porodica, koji su informisani oko njihovih prava na imovinu i nasledstvo. Dalje, 10 individualnih slučajeva su obrađena i analizirana u individualnim sesijama između advokata i lica sa organičenim sposobnostima, tokom kojih sesija su pripremljeni dokumenti potrebeni za ostvarenje njihovih prava na imovinu i nasledstvo.

			prema potrebama osoba sa ograničenim sposobnostima. Takođe, biće organizovani sastanci za stupanja sa učesnicima projekta i lokalnim zdravstvenim institucijama, gde će se zastupati za pružanje boljih zdravstvenih kontrola i usluga za osobe sa posebnim potrebama.	
Kosovski centar za multikulturalni razvoj i integraciju	Ekonomsko osnaživanje mladih iz nevećinskih zajednica: Roma, Aškalija i	3,705.00€	Identifikovaćemo oko 50. diplomiranih studenta iz zajednica Roma, Aškalija i Egipćana, za koje će se održati treninzi vezano	Identifikovano je 29 mlađih Roma i Egipćana koji su diplomirali u univerzitetu, ali su bili nezaposleni. Ovim mlađima je pružena mogućnost da bi pohađali razne kurseve kao što su: kursevi kompjutera, kursevi engleskog jezika kao i kursevi za veština govora.

	Egipćana, s fokusom na devojčice		za teme: Pisanje CV-a, Intelektualni fizički pristup i spremnost za sastanke sa poslodavcem. Sem ovih obuka, organizovaće se kursevi za engleski jezik, kursevi za kompjuter i za oratoriju. Takođe, osoblje organizacije, zajedno sa dobitnicima, zastupaće kod lokalnih institucija u opštini Đakovica za pružanje mogućnosti staziranja u ovim institucijama, kao ključni kriterijum za njihovo zapošljavanje.	
Girls Coding Kosova	„#EcShlirë v.3.0. – Saradnja sa policijom Kosova“	4,000.00€	Sklopiće se ugovor sa Policijom Kosova o izveštavanju seksualnog uznemiravanja preko	Obučavano je šest Kosovski policajaca, šest opštinskih službenika Opštine Priština i jednog službenika iz Kosovske agencije za upravljanje vanrednih situacija o upotrebi

			<p>aplikacije #EcShlirë, čiju platformu će instalirati u glavnoj policijskoj stanici Kosova. takođe, ova organizacija će obučavati osoblje Policije Kosova za korišćenje ove aplikacije i podatke uznemiravanja koji će se raportirati kroz platformu.</p>	<p>aplikacije i podataka o uznemiravanjima koja će se izveštavati preko nje. Zaključen je sporazum sa Policijom Kosova za upotrebu izveštaja dobijenih preko ove aplikacije da bi se izvršile istrage seksualnih uznemiravanja i da bi se poboljšala bezbednost.</p> <p>Dalje, 26.500 ljudi su postali svesni oko seksualnog uzemiravanja preko objavljivanja jednog video snimka u medijama.</p>
Education Code	Žene preduzetnike	3,642.00€	Održaće obuku sa ženama koje vode male biznise u opština Kosovo Polje, Obilić i Gračanica, sa temama: Stvaranje i razvijanje mikrobiznisa, Problematike žena u biznisu i njihovo prevazilaženje i Uticaj	36 žena rukovoditeljki malih biznisa održale obuke po temama: Stvaranje i razvoj mikro biznisa, Problemi žena u biznisu i njihovo prevazilaženje, i Uticaj imovinskog pitanja u bizniskom delovanju žena. Pored toga, organizovane su posete i savetodavne sesije kako bi se podržale korisnice u njihovim biznisima. Uspešno je zagovarano kod Ministarstva za privredni razvoj, potpisujući Memorandum o

imovinskih pitanja u poslovnim delatnostima žena. Sem obuka, osoblje ove organizacije će organizovati posete i mentorne sesije i savetovanja za žene u biznisu. Takođe, „Education Code“ će zastupati u Ministarstvu ekonomskog razvoja kako bi povećali broj obuka, nadgledanja i podrške za biznise ovih žena, i tražiće od MPŠRR da organizuje informativne i savetodavne sesije u opština Kosovo Polje, Obilić i Gračanica, za šeme grantova i subvencija, razumevanju da bi se povećao broj obuka, mentorstava i podrške biznisima ovih žena. Takođe je potpisana Memorandum o razumevanju sa MPŠRR, da bi se organizovale informativne i savetodavne sesije u opština Kosovo Polje, Obilić i Gračanice, pre šema grantova i subvencija, kako bi žene preduzetnice u ciljanim opština imale mogućnosti da se informišu u vezi sa načinima daljnog razvoja poljoprivrednih i rukotvorevinskih biznisa.

			kako bi žene preduzetnike iz ciljanih opština imale mogućnost da se informišu o načinima daljeg razvoja poljoprivrednih i zanatskih biznisa.	
Institut aplikativne psihologije, Alpha	Zaštita ljudskih prava i zatvorenih žena na Kosovu preko njihove socijalizacije (II)	3,845.00€	Održaće obuke sa zatvorenim ženama u Lipljanskom zatvoru, sa temama: Osećaj krivice, Tehnike i način otklanjanja utučenosti. Podizanje samopouzdanja, Oproštaj i priznanje, Pozitivna izmena našeg ponašanja i ljudi oko nas. Sem obuka za zatvorenike, osoblje Instituta Alpha će raditi	15 zatvorenih žena u Korektivnoj instituciji u Lipjalu su obučavane o temama: osećaj krivice, tehnike i načini otklanjanja poremećaja, povećanje samopoverenja, praštanje i priznanje itd. Ujedno, radilo se sa 15 radnika Korektivne institucije u Lipjalu i zagovarano je za pružanje više mogućnosti rada i rekreativnih aktivnosti za zatvorenice.

			i sa osobljem Korektivne institucije Lipljana i zastupaće za pružanje više načina radova i rekreativnih aktivnosti za zatvorenike.	
Udruženje za obrazovanje i staranje porodice	Obrazovana žena, zdravo društvo	3,815.00€	Razviće se 12. radionica sa ženama i devojkama iz opštine Đakovica, vezano za podizanje njihove svesti o pravima i važnošću zdravstvene nege. Tokom realizacije ove inicijative, realizovaće se i upitnik sa oko 400. devojčica vezano za njihovo znanje o zdravlju. Takođe, biće organizovane i besplatne ginekološke	Održano je 12 radionica sa 230 žena i devojaka iz Opštine Đakovice kao i sastavljeni su upitnici sa ovim ženama i devojkama u vezi da njihovim podizanjem svesti za njihova prava i važnost zdravstvene nege. 22 žena su obavile besplatne ginekološke kontrole. Dalje se zagovaralo u Direkciji za zdravstvo u Đakovici za otvaranje ginekološke kancelarije za mlade devojke.

			posete za žene i devojke koje su uključene u ovom projektu. SHEPF će zastupati i kod Direkcije za zdravstvo za otvaranje ginekološke kancelarije za devojke.	
Rikotta & Udruženje žena „Gora“	Osvesti se, vaše zdravlje je važno za društvo	5,958.00€	Održaće se dve petodnevne obuke sa oko 50. dobitnika projekta od strane ginekologa i onkologa. Tokom ovih obuka, razmatraće se teme, kao što su: Seksualno prenosive infekcije, Savremene metode porodičnog planiranja, HIV/AIDS, Korišćenje kontraceptivne opreme, Pružene	Informisano je 120 goranaca, torbeša i srpskih žena iz opštine Prevalca o temama: seksualno prenosive infekcije, savremene metode porodičnog planiranja, HIV / AIDS, upotrebiti kontraceptivna sredstva, zdravstvene usluge pružene u CPM u ovom slučaju u Prizrenu, kao i maligne bolesti – rak dojke i grliča materice. Uspešno je zagovoren kod Opštine Prevalca, Ministarstva pravde, Direkcije za zdravstvo u Prizrenu i kod Instituta za javno zdravstvo, gde je omogućeno ženama da imaju besplatne ginekološke kontrole i druge razne

			<p>zdravstvene usluge u CPM-ima, u ovom slučaju u Prizrenu, kao i maligne bolesti – rak dojke i grlića materice. Zastupaće se kod Ministarstva za zdravstvo, Direkcije za zdravstvo u opštini Prizren, kao i kod Instituta za javno zdravstvo, gde će se omogućiti ženama u potrebi da budu oslobođene od naplata i učešća za razne kontrole, kao što je Pap test i mamografija, i da im se obezbedi soba sa ginekološkom opremom u CPM-u u</p>	<p>kontrole u Centru porodične medicine u Rečanu.</p>
--	--	--	---	---

			Rečanu i jedan ginekolog.	
Naš Dom & Centar žena za ruralni razvoj	Poboljšanje lokalnih politika iz perspektive žena	7,980.50€	Održaće se obuke za oko 30. žena iz albanske i srpske zajednice iz opština Gnjilane, Novo Brdo i Kamenice, na temama, kao što su: Podizanje svesti žena o važnosti njihovog učešća u odlučujućim procesima i stvaranje odnosa i bolja komunikacija između nosioca prava i vršioca. Sem obuka, formiraće se međuopštinska neformalna grupa koja će sastaviti radni dokument sa prioritetima žena u ove	31 žena iz Albanske i Srpske zajednice su obučavane o temama kao što su: podizanje svesti žena o važnosti njihovih učešća u procesima odlučivanja, kao i stvaranje boljeg odnosa i komunikacije između nosioca prava i vršilaca. Dalje, stvorena je neformalna međuopštinska grupa koja je sastavila radni dokument sa prioritetima žena u sledeće tri opštine: Gnjilane, Novo Brdo i Kamenica. Preko ovog dokumenta, neformalna grupa je zagovarala kod lokalnih institucija o usvajaju preporuka iz ovog dokumenta.

			tri opštine. Preko ovog dokumenta, neformalna grupa će zastupati kod lokalnih institucija za usvajanje preporuka iz tog dokumenta.	
Otvorena vrata & Ruka Ruci	Osnavljanje žena aktivistkinja iz zajednice kako bi unapredili prava žena i rodnu ravnopravnost preko informativnog učešća i društvenih medija.	7,955.00€	Održaće se obuke sa oko 20. dobitnika iz albanske i srpske zajednice, iz sela Dobrotin, Ugljare, Laplje Selo, Gračanica, Ajvalija, Devet Jugovića i Slivovo, o temama kao što su: Korišćenje interneta, Podela priča, Išticanje pitanja, Predlaganje rešenja, Žene i socijalna bezbednost, Samostaranje i potrebna privatnost, Aktivizam na	22 Albanskih i Srpskih žena su obučavane o temama kao što su: upotreba interneta, podela priča, objavljuvanje stvari, predlog rešenja, žene i socijalna sigurnost, briga o sebi i potrebna privatnost, aktivizacija na internetu i upotreba socijalnih medija. Dalje, 400 žena su učestvovalе u dve radionice, gde su informisane kako žene mogu da budu aktivnije u postupku odlučivanja, dižući glas preko raznih samosvesnih inicijativa.

			internetu i korišćenje socijalnih medija. Sem toga, održaće se obuke i o podizanju svesti o lokalnim mehanizmima i procesu njihovog priključivanja u procesima odlučivanja, kao i podelu iskustva.	
--	--	--	--	--

Dodatak 2. Dostignuća zastupanja od Lobija za rodnu ravnopravnost na Kosovu u 2017. godini.

Grupa lobija	Zastupajuće inicijative	Postignuti rezultati	Promenjene politike	# zastupajućih inicijativa
Gnjilane	<ul style="list-style-type: none"> 1) Zastupali su za podršku žena vezano za njihovo učešće u politici i odlučivanju, gde se sada Gnjilane zastupa sa 5. poslanica na centralnom nivou (postignuto). 2) Zastupali su kod Opštinske Direkcije za Obrazovanje za izmene u planu i programu, tražeći integraciju tema koje se tiču rodne ravnopravnosti. 3) Podizanje svesti žena i devojaka o pravu na nasleđivanje i imovinu, gde je održano 20. obuka o ovoj temi za oko 150 žena. Dok, 12. žena je iniciralo procedure za registraciju imovine na njihovo ime (postignuto). 	2	0	3

Istog	<p>1) 60. žena i devojaka su učestvovali na sastancima za podizanje svesti o temi prava na imovinu i nasleđivanje, koji je održan u ruralnim zonama (postignuto).</p> <p>2) Uspelo je da se dodaju još 5. opštinskih stipendija za devojčice (postignuto).</p>	2	0	2
Mamuša	<p>1) Zastupajuća inicijativa za opremanje građana ličnim kartama na dva službena jezika: albanskom i turskom jeziku (postignuto).</p>	1	0	1
Kamenica	<p>1) pomogli su finansijski dijagnosticirane žene rakom, gde je opština dodelila po 110€ za 100 žena (postignuto).</p> <p>2) Dodelili su higijenske pakete u iznosu od 55€ za 50 samohranih majka (postignuto).</p> <p>3) Organizovali su oko 25. predavanja u ruralnim predelima o zdravlju i o</p>	5	0	5

	<p>sprečavanju nasilja u porodici. Tokom ovih predavanja, identifikovane su žene koje pate od raka, povodom čega su lekari nastavili kontakt sa ovim ženama o njihovom lečenju (postignuto).</p> <p>4) podržali su dve žene za razvoj biznisa, gde je jednoj smanjena suma kirije a druga je oslobođena od kirije objekta koji je bio objekat opštine (postignuto).</p>			
Vučitrn	<p>1) Formirali su Grupu omladinskih dobrovoljaca, sa 15. devojčica i dečaka, za podršku rada Lobija sa opštinom Vučitrn (postignuto).</p> <p>2) Zastupali su u GCPM za realizaciju mamografskih kontrola za žene glave porodice, gde su 40. žena obavile ove kontrole (postignuto).</p>	2	0	2

Dečane	I) Organizovali su 4. sastanaka sa oko 20. žena u ruralnim zonama kako bi identifikovali problematike kojima se suočavaju dnevno, kao što su nezaposlenost, nasilje u porodici nedostatak rodne ravnopravnosti, imovina i nasleđivanje, itd.	0	0	1	
Podujevo	1) Zastupaju kod opštine da dodele isplate za porodilje. 2) Zastupaju kod opštine da oslobode samo hranjive majke od naplaćivanja za decu u predškolskim institucijama.	0	0	2	
Štimlje	I) Organizovali su dva sastanka gde je učestvovalo 60. žena, o temama: podrška žena u biznisu i prava na imovinu i nasleđivanje, gde je kao rezultat postignuto ekonomsko osnaživanje 1. žene koja je otvorila svoj biznis, i 1. razvedena žena je	2	0	2	

	<p>inicirala slučaj od njene porodice porekla (postignuto).</p> <p>2) Zastupali su za olakšice u taksama za žene koje otvaraju novi biznis, koji je sad garantovan zakonom (postignuto).</p>			
Mališevo	<p>1) Zastupali su za obezbeđivanje jednog mamografa, ali iako nije obezbeđen, postignuto je da dođe mobilni mamograf u opštini, gde je 300 žena izvršilo kontrole (postignuto).</p> <p>2) Zaposleno je 4. žena koje su glave porodica, gde je jedna na poziciji direktorke škole (postignuto).</p> <p>3) 20. žena je certifikovano za konzerviranje povrća od jedne organizacija koja je pružila obuke u ovoj oblasti (postignuto).</p> <p>4) Zastupali su za povećanje podrške za žene i devojčice, kojim povodom je</p>	3	0	4

	više žena dobilo subvencije od opštine u poljoprivredi i stipendijama za studiranje.			
Peć	Održali su 10. sastanaka za podizanje svesti sa ženama, vezano za žene o pravima na imovinu i nasleđivanje (9. u selima i 1. u gradu Peći), gde je učestvovalo oko 100. žena. (postignuto).			
Lipljane	Zastupaju za stvaranje budžetske linije za Kancelariju za rodnu ravnopravnost.	0		
Mitrovica	Zastupali su za podršku žena koje su bile na izbornim listovima na poslednjim opštinskim izborima, uključujući i jedinu kandidatkinju za Predsednika opštine – Valdete Idrizi.	0	0	
Vitina	I) Zastupaju za početak primene rodno odgovornog budžetiranja u opštini.	3	0	5

	<p>2) Podržali su žene ekonomski, čime su otvorili 10. novih biznisa i formirano je 5. ženskih NVO-a (postignuto).</p> <p>3) Samohrane majke su oslobođene od isplate za decu u javnim vrtićima (postignuto).</p> <p>4) Zastupa se o obezbeđivanju isplata u iznosu od 100€ za porodilje koje su deo socijalne šeme.</p> <p>5) Zastupali su za olakšice u taksama za žene koje otvaraju nove biznise, koje je sad garantovano i zakonom (postignuto).</p>			
Srbica	<p>1) Dodeljeno je 66. stipendija za studente sa teškim ekonomskim uslovima (postignuto).</p> <p>2) Postavljeno je 3. žena u socijalnim stanovima, koje su žrtve nasilja u porodici (postignuto).</p>	6	1	6

	<p>3) 42. poljoprivrednika je certifikovano od organizacija IADK (postignuto).</p> <p>4) 81. žena je registrovalo imovinu na svoje ime, 11. drugih u svlasništvu (postignuto).</p> <p>5) Organizovano je 2. sajmova (postignuto).</p> <p>6) Zaposleno je 7. žena, 3. od njih u opštini a 4. u kuhinjama različitih škola (postignuto).</p>			
Prizren	Inicijativa zastupanja za otvaranje javnog vrtića u Prizrenu, koji je bio veoma neophodan kako bi se ispunile potrebe majka koje rade u ovoj opštini (postignuto).	1	0	1
Kosovo Polje	I) Organizovali su obuku o pravima na imovinu i nasleđivanje u Kamenici, Glogovcu, Kosovo Polju, Slatini i Vučitrnu, gde je učestvovalo oko 100. devojaka i žena (postignuto).	2	1	3

	<p>2) Dodelili su 11. paketa za pomoć za porodice u Kosovo Polju, gde su porodice izabrane osnivajući se na podatke CSR-a (postignuto).</p> <p>3) 3. žene su informisane i orijentisane da održe obuku s mogućnošću zapošljavanja, koja je pružena od organizacije SHE-ERA.</p>			
Suva Reka	<p>1) 6. žena je učestvovalo na okruglim stolovima organizovanih od KDI-a tokom lokalnih izbora, vezano za temu učestvovanja žena u politici i odlučivanju.</p> <p>2) Organizovane su diskusije sa odgovornim akterima na opštinskom nivou o rodno odgovornom budžetiranju.</p> <p>3) Na poslednjim opštinskim izborima, povećan je broj izabranih žena odbornica, gde su ove godine 10.</p>	3	0	5

	<p>žena, a 8. njih je izabрано bez uticaja kvote (postignuto).</p> <p>4) Predviđenim fondovima za poklone povodom 8. marta u opštini, osigurano je 10. dodatnih stipendija za devojke studentkinje naše opštine (postignuto).</p> <p>5) Kupljen je mobilni mamograf (postignuto).</p>			
Klokot	<p>1) Podizanje svesti žena o njihovim pravima na imovinu i nasleđivanje preko organizovanja 4. sastanaka gde je učestvovalo oko 100. osoba (postignuto).</p> <p>2) Kontinuirano je podržan razred dece sa posebnim potrebama, gde prate nastavu 12. dece, kojima je poklonjen školski pribor, drugi pokloni a nakon toga je organizovan ručak povodom 28. novembra, itd. (postignuto).</p>	4	1	4

	<p>3) Na opštinskom nivou su pružene obuke za žene, o raznim temama, kao što je korišćenje interneta, marketing preko socijalnih mreža, itd. gde je učestvovalo oko 208. gra (postignuto).</p> <p>4) Podržano je oko 8. NVO-a vođenih od žena u pisanju predloga projekta (postignuto).</p>			
Novo Brdo	<p>1) Otvorena je Sigurna kuća (prihvatište) za žene i decu koji su žrtve nasilja u porodici, gde je inventar obezbeđen od KFOR-a (postignuto).</p> <p>2) U jednom selu opštine je obezbeđeno dodatno predavanje za decu Romske zajednice, gde je zapošljena jedna devojka iz ove zajednice (postignuto).</p> <p>3) Međunarodna organizacija IOM je podržala projekat 2. organizacija vođene od žena koji imaju za cilj</p>	4	0	4

	<p>podržavanje starijih osoba koji žive sami. Preko ovog projekta, ukupno je zaposleno 3. žena iz albanske, srpske i romske zajednice koje će se starati za ove stare osobe. (postignuto).</p> <p>4) Zaposlene su 2. žene i 1 muškarac u Direkciji za poljoprivrednu, uz podršku projekta Resi (postignuto).</p>			
Glogovac	<p>1) Oko 170. žena su izvršile ginekološke kontrole besplatno (postignuto).</p> <p>2) Zastupljeno je kod relevantnih opštinskih direkcija za ekonomsko osnaživanje žena, kojim povodom je više žena prijavljeno za dobijanje grantova, plastenika, itd. i kao rezultat, više žena su bile dobitnice.</p> <p>3) Povećan je broj žena učesnica u politici i odlučivanju, gde sada imamo 5. rukovodioca žena koje vode</p>	2	0	3

	opštinske direkcije i 5. žena koje su direktorke škola (postignuto).			
Dragaš	<p>1) Opština je podržala 5. žena glave porodica, sa po 100 € (postignuto).</p> <p>2) Zastupajuća inicijativa za izgradnju javnog vrtića koji je nedostajao u ovoj opštini, ubrzo će započeti sa radom (postignuto).</p> <p>3) Obezbeđene su redovne linije putovanja autobusom na relaciji Dragaš-Prizren-Dragaš (postignuto).</p>	3	1	3
Đakovica	<p>1) Zastupajuća inicijativa za izmenu i dopunu Zakona o ekološkom taksama, koji je još uvek u procesu.</p> <p>2) Zastupali su za pitanje neformalnog školovanja i za priznanje dobijenih diploma od ove vrste školovanja (postignuto).</p>	1	1	2

Uroševac	<ul style="list-style-type: none"> 1) Uspešno su zastupali da svaka žena koja rodi, dobije po 100 € za porođaj (postignuto). 2) Podržano je 120. siromašnih porodica prehrabnenim paketima i odećom i obućom (postignuto). 3) Zastupali su da žene sa ograničenim sposobnostima i samohrane majke dobiju od dodele socijalnih stanova, gde su 4. porodica bile dobitnici (postignuto). 4) Uspeli su da otklone pogrebne troškove za sve građane opštine (postignuto). 	4	0	4
Obilić	<ul style="list-style-type: none"> 1) Podržano je 4. samohranih majka sa subvencijama (postignuto). 2) Finansijski su podržane 2. samohrane majke za lekarski tretman (postignuto). 	2	0	2

Junik	<p>1) Inicijativa zastupanja za podršku ženama i njihovo ekonomsko osnaživanje.</p> <p>2) Inicijativa zastupanja za otvaranje centra za prodaju tradicionalne hrane pripremljenih od žena.</p> <p>3) Inicijativa zastupanja za zapošljavanje više žena u opštini.</p>	0	0	3

Mreža Žena Kosova
Ul. Kadri Gjata (bivša Feriz Blakçori), 2 sprat, no. 8
10000 Priština, Kosovo
+381 (0) 38 245 850
www.womensnetwork.org
info@womensnetwork.org
[Facebook: Kosova Women's Network](#)

